243 številka. V Ljubljani, v soboto, 17. oktobra 1908. XLI. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in prazike ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbe brez istočasnega vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petersto-pne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Knaflovih ulicah št. 5. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34. Posamezne številke po 10 h. Upravništva telefon št. 85.

Škof Jeglič in ljubljanski dogodki.

Preteklo nedeljo se je po cerkvah na Kranjskem čital škofov pastirski list, ki obširno govori tudi o ljubljanskih septembrskih dogodkih. Ker iz tega lista kujejo kapital naši narodni nasprotniki, smatramo za svojo dolžnost, da tudi mi priobčimo iz pastirskega lista tiste odstavke, ki se nanašajo na ljubljanske dogodke.

Dotični odstavki se glase:

»Prav žalostni so bili dnevi od 18. do konca septembra.

Žalibog, da po Avstriji divjajo borbe med narodi, med Nemci in Slovani, med Nemci in Slovenci. Te borbe niso krščanske. Tekom stoletij so se posamezni narodi razvijali, vsak ima svoje posebne lastnosti in svoj poseben jezik; vsak ima pa tudi naravno pravico, da se na svojem potu sebi primerno razvija, da napreduje, da se krepi in da govori v svojem predragem materinem jeziku.

Avstrija ima na čelu katoliško vladarsko hišo, narodi so v ogromni večini katoliški. Avstrija je katoliška država. Ravno zato pa Avstrijo sovražijo. Nasprotniki katoliške cerkve so tudi **zapriseženi nasprotniki močne Avstrije. Ti hočejo, da Avstrija ne sme biti močna, zato hujskajo narod proti narodu.**

Odtod vidimo besne in sirove narodnostne boje v državnem zboru na Dunaju. **Od tod izvira tudi boj med Nemci in Slovenci,** ki divja posebno ob mejah, kjer napreduje ponemčevanje Slovencev, akoravno se leti branijo. Iz take napetosti so izbruhnili izgredi v Ptuju in po Štajerskem proti Slovencem in potem oni v Ljubljani in po Kranjskem zoper Nemce.

Vsi smo žrtve dolgoletnega, namenoma podržanega hujskanja po Avstriji. Pa ko bi vsaj vse te izgrede v pravi luči presojevali! Kar se je v Ptuju proti Slovencem godilo, to so naravnost g r e h i zoper krščansko ljubezen do bližnjega, kar se je pa v Ljubljani **godilo proti Nemcem, nesmiselna pobijanja oken in poškodovanje tujega premoženja, so smrtni grehi ne samo zoper ljubezen, ampak tudi zoper pravičnost, ki smo jo bližnjemu dolžni. Zraven pa pride po Štajerskem in po Kranjskem še grešna sovražnost in grešna maščevalnost, katero časopisi vzbujajo, vzdržujejo in razplemenjajo.**

O koliko greha! **Zraven se pa še upravičena, krščanska ljubezen do lastne narodnosti in do materinega jezika razpihuje v slepo, brezobzirno strastvo.** Kdo more po pravici meni Slovencu zabraniti, da govorim in pišem slovensko, da imam slovenske napise, in kdo more po pravici, ono isto zabraniti Nemcu? Ali ni to krivično, in ako se rabi sila zoper mene ali nasprotno zoper Nemca, ali ni ta sila zopet skrajno krivična in grešna?

Na Nemškem dela v rudokopih več tisoč slovenskih delavcev in kaj so storili nemški škofje in nemški duhovniki? Da bi mogli Slovencem pomagati, se trdi Nemci uče slovensko. Na Dunaju se je dovolila mesečna slovenska služba božja. V Lincu je v deželnem zboru v prilog Slovanom govoril nemški škof in v Berolinu isto nemški kardinal. Tako mora tudi med nami biti. **Slovenci in Nemci se morajo med seboj spoštovati, medsebojnih pravic si ne smemo omejevati, preporne točke pa na temelju pravice in krščanske ljubezni reševati.** Vsaj drugače ne bi mogli drug zraven drugega živeti.

Ko bi se mi po teh krščanskih načelih ravnali, ne bi bilo grešnih, strastnih, sirovih, krivičnih dogodkov po Avstriji, po Štajerskem in po Kranjskem, ne bila bi se v Ljubljani prelivala človeška kri. To je prežalostna posledica naših mednarodnih, nekrščanskih prepirov, to so grenki sadovi razvnetega narodnega sovraštva. Vesele se pa sovražniki katoliške Avstrije, katoliške cerkve. **Pa saj so tudi začetniki teh grešnih izgredov povsod privrženci narodno-naprednih, svobodomiselnih strank. Zato pa tudi obsojamo one korake teh strank, s katerimi bi sedaj, ko so na čelu tega strastnega gibanja, mednarodno sovraštvo radi ovekovečili.«**

S krvavečim srcem smo priobčili, to nam narodno občinstvo sme verjeti, ta pastirski list, ki mora zadeti v živo vsakega narodno mislečega Slovenca, naj pripada tej ali oni stranki. Trpke besede nam silijo v pero, a v interesu dobre stvari se vzdržujemo vsakega komentarja z naše strani, ker nečemo, da bi na nas padla le senca, da hočemo s svojim nastopom škodovati skupni narodni stvari, ki od nas vseh zahteva kategorično, da združimo v teh težkih časih vsi Slovenci brez razločka strank vse svoje sile za skupno delo na narodnem in gospodarskem polju.

Bodi pa nam dovoljeno, da priobčimo o škofovem pastirskem pismu povsem nepristransko mnenje, ki ga čitamo v reškem »Novem Listu«:

»Novi List« piše: Vsi listi priobčujejo vest, da je ljubljanski knezoškof Jeglič v svojem pastirskem listu z najostrejšimi besedami obsodil Slovence, ki so v Ljubljani demonstrirali proti Nemcem. Ta Jegličev list izrabljajo Nemci kot zmagonosni dokaz sebi v korist.

Kako je mogel škof Jeglič tako neusmiljeno žigosati in takorekoč za barbare proglasiti slovensko, samoslovensko meščanstvo ljubljansko?

Bratje Slovenci so imeli v Ptuju kulturno skupščino. Nemci so jih tamkaj dejanjsko napadli. Nemška sodrga jih je insultirala in pobijala. Prizanašali niso niti damam, da, te so v prvi vrsti napadali in žalili. Radi tega je nastala reakcija v Ljubljani. Ljubljančani niso mogli hladnokrvno gledati ta kanibalizem, ter so demonstrirali proti Nemcem. Razbili so jim nekaj šip. Toda Slovenci ljubljanski so te protinemške demonstracije plačali s krvjo. V Ptuju ni radi onega barbarstva državna oblast niti enemu Nemcu skrivila lasu na glavi. V Ljubljani je vojaštvo streljalo Slovencem v hrbet. Ustreljenih, ranjenih je bilo več oseb. Knezoškof ljubljanski ve vse to. Toda, dočim on ne najde niti ene besede, da bi obsodil nemškutarske napade v Ptuju, ki so izzvali slovenske protinemške demonstracije v Ljubljani, dočim on nima niti ene sočutne besede za nedolžne rodbine ljubljanske, katerim je nemško vojaštvo odvzelo in spravilo v nesrečo toliko milih in dragih bitij, ima toliko besedi obsodbe in žigosanja proti svojim rodnim bratom Slovencem, ki so se samo branili in reagirali na nemško prepotenco v svojem lastnem domu!

Zakaj je to storil škof Jeglič?

Na prvi pogled bi se lahko trdilo, da je to strankarska stvar, ker Ljubljančani, ki so demonstrirali, ne spadajo med njegove strankarske pristaše.

Toda ne:

Na tem mestu ni strankarstva! Tu je nekaj težjega in hujšega, na kar hočemo pokazati s prstom, ker velja to ne samo za slovenske, nego še bolj za naše hrvaške razmere.

Treba je vedeti, da se je takoj po onih težkih ljubljanskih dneh, ko se je prelila slovenska pri, potrdila tudi to pot, kakor vselej, ona narodna prislovica, ki pravi, da kri ni voda! V teh težkih dneh, ko so se videli prepuščeni samim sebi, so se jele slovenskim rodoljubom liberalne in klerikalne stranke (naravno onim, ki so neodvisnejši in v katerih teče kri slovenska, ki je govorila), odpirati oči: Kam pridemo ob takšnih strankarskih razmerah in ob takem tujem, germanskem navalu?!

V dobi splošne žalosti prihajajo ljudje do spoznanja o resnosti položaja, zato lahko sodijo mirneje in brez strasti, a, kar je glavno, sodijo ne samo s pametjo, nego tudi s srcem.

Sodba, ki jo izrečeta srce in pamet skupaj, je pravična sodba. A v slovenskem slučaju je ta sodba izrekla obsodbo njihovih obupnih strankarskih borb in željo, da se brez prejudiciranja strankarskih načel dobe skupne točke, zajedniške vsem Slovencem, na podlagi katerih bi se dalo delovati v obrambo slovenske narodne individualnosti.

Predlog, ideja je bila spočeta in takoj se je videlo, da je padla na rodovitna tla. Vse slovenstvo jo je pozdravilo kot balzam svojih narodno strankarskih ran, kakor da bi ne bilo pričakovalo ničesar drugega.

Dokler je stvar bila v takem štadiju, je bilo vsakomur treba biti opreznim in se izogibati vsemu, kar bi lahko to rano, ki se niti še ni pričela celiti, še bolj razvnelo. Treba je bilo trajnega, zlasti pa požrtvovalnega dela na eni in na drugi strani, ki v vzajemnem samozatajevanju mora doprinašati žrtve vsaki občutljivosti. Izjava škofa Jeglača pa znači, kakor dinamit vržen v tako delikatno delo v svrho, da je že v začetku raztrga na kosce. Samo nesrečna osnova in brezdušna roka je mogla napisati v tem momentu in pod temi avspicijami ono perfidno obsodbo siromašnih Slovencev.

In zopet se vprašamo: Zakaj je to storil škof Jeglič?

Odveč je to vprašanje.

Politiki divide et impera naravno ne more biti po volji, da se slovenske stranke sporazume in sklepajo kompromise, ki bi jih dvigali na višino krepkega in, kar je za gori imenovano politiko najneugodnejše, neodvisnega narodnega faktorja.

To gospodom na Dunaju nikakor ni po godu, ker jim kvari druge račune, a zlasti takrat, kadar gre za Slovane.

Kdor vse to preudari, se ne bo čudil, da je škof Jeglič na komando od zgoraj zapalil dinamit v obliki filipike, v kateri psuje svoje Slovence, ker ne trpe mirno, kadar Nemci žalijo nje in njihove žene, jih napadajo in pobijajo.

Evo Jegliča, ki mora obsojati inzultirane, v svoji lastni hiši v nevarnosti se nahajajoče, v vseh pravicah deposedirane Slovence!

Da se slovenstvo ne kristalizuje, je treba, da Jeglič odigra svojo vlogo. On jo je odigral. In zopet mu bo dovoljeno, da se igra žarkega in neomahljivega slovenskega rodoljuba, dokler ne nastane nova potreba in ž njo nova komanda za novo vlogo.«

Par ur v Zemunu.

—ut. Belgrad, 15. okt.

Iti iz Belgrada v Zemun danes ni prijetna stvar in kdor nima nujnih opravil, se ne podaja na to težavno pot.

Zemun je kakor neko predmestje Belgrada in v normalnih razmerah je osebni promet med tema dvema mestoma posebno živahen. Prevoz potnikov vrši srbsko in avstrijsko parobrodarsko društvo. Parniki odhajajo iz Belgrada kakor tudi iz Zemuna vsake pol ure in vedno so polni ljudi, ki gredo na kratek izlet, ali pa tudi po opravilu, ker so trgovinske zveze med Belgradom in Zemunom zelo velike. Skratka, v normalnih razmerah človek, ki odide iz Belgrada v Zemun ali obratno, niti ne zapazi, da je prišel v drugo državo.

Ali sedaj so razmere na meji vse prej kot pa normalne. V Zemunu stojijo pri izhodu iz parnikov trije policijski stražniki in dva orožnika z nasajenimi bajoneti na puškah, ki vsakemu potniku natančno in pedantno pregledajo potni list, s čimer s izgubi mnogo dragocenega časa. Enaka procedura se obavlja pri vstopanju v parnik.

In ne samo to, nego so začeli tudi zapirati uglednejše Belgrajčane, ki so prišli v Zemun po opravilu ali pa za zabavo.

Samo ob sebi je umevno, da se na ta način ne pospešuje osebni promet med Belgradom in Zemunom, ker je že sama ona pedantnost pri viziranju silno neprijetna, a razen tega se **vsakdo boji, da bi bil še zaprt po nedolžnem.** Tudi jaz, ki sem drugače prihajal skoraj vsakega popoldne v Zemun, že nekoliko dni nisem šel tja, ker tudi meni ne bi bilo ljubo, ako bi **me spravili v zaklenjeno sobo. Ali** radovednost me je včeraj popoldne nagnala na to, da sem se odločil na to, da prenesem vse, samo da vidim kake razmere vladajo v Zemunu **sedaj; te razmere se namreč vsak dan** menjajo, kakor se namreč menjajo tudi varnostne odredbe na meji.

Kmalu sem videl, da so te varnostne odredbe v istini zelo obsežne. Ko je parnik priplul v bližino slavonske savske obali, videl sem več

LISTEK.

Konfiscirane razmere.

Osebe:

Mož.
Žena.
Župan.
Bubi, pri

konfiscirano

polku.
6 orožnikov.
2 policaja.
Čas: predvčerajšnji.
Kraj: doma.

M o ž (vstopi s trdim korakom). Užaljena moška čast mu brani, da bi snel klobuk z dostojanstvene pleše. Stisnjeni ustni mu trepečeta, slišno mu gre razburjena sapa, z uničujočim, plamenečim pogledom prebada ženo.

Ž e n a (ima slabo vest). Kaj pa je?... Jaz ne vem, kaj hočeš... saj nisem... govori vendar... jaz sem nedolžna... branila sem se, čuješ, toda Kotnica me je kar siloma vlekla seboj v slaščičarno h

konfiscirano.

M o ž u (se zasvetijo zobje — zarad zob naj igra to vlogo Dragutinović — zabliskajo se mu oči in s palico udari po mizi, da zarožljajo krožniki). Kaj to! Ampak...

Ž e n a (trepetaje). Saj ne bom več!... Daj si vendar dopovedati: ta klobuk je bil že davno prej naročen, čuj, zato sem morala ponj! Zanaprej pa, veš da rajši gologlava hodim, nego dasi kupim še kak klobuk pri —

konfiscirano.

M o ž (skloni glavo, zarjove — kaj ne bi zarjovel, oziroma zarjul, ko se mu trga srce — in useka s palico po krožnikih, da gredo s hrupnim protestom »narazen«). Ali je to vse? O...

N e k d o (potrka).

M o ž (se hitro odkrije, postavi palico v kot in si popravi brke. Rahlo in prijazno): Noter!

Ž e n a (hitro pokrije čepinje s servijeto in si popravi frizuro. Sladko): Noter!

Ž u p a n (vstopi). Someščana! Svarim vaju najresneje pred slehrno tudi najmanjšo demonstracijo, ker bi posledice bile nepreračunljive! Zdravo! (Odide).

M o ž. Klanjam se! (Za hip postoji pri durih in posluša, ali je župan odšel. Potem se zopet energično pokrije, vzame palico in z njo pomede raz mizo s servijeto pokrite črepinje. Njih ropot mu dobro dé! — Odmor. — Potem priglasno, ostro): Kam si šla zjutraj z Bubijem?

Ž e n a (drhté): Jaz... o...

M o ž (se ji bliža). Zasledoval sem vajine pregrešne korake do njegovega stanovanja... (Gromeče): Kaj sta počela?

Ž e n a (se sesede na kolena. Plašno ji gledajo velike oči. Tresejo se ji čeljusti): Be-be-be-be-be-be-be...

M o ž. Kdo je tvoj mož, govori, kdo te redi?... Podpisani tega ne trpi, -da bi ga goljufala s takim —

konfiscirano.

N e k d o (potrka).

M o ž (se hitro odkrije, spravi palico v kot, pomete črepinje z nogo pod mizo. Prijazno): Noter!

Ž e n a (se hitro dvigne, si popravi in otepe krilo in stopi h kredenci prestavljat kozarce. Fino): Noter!

Ž u p a n (vstopi). Someščana! Obračam se do vaju z nujnim pozivom, da opustita vsako dejanje ali opazko, ki bi se utegnila smatrati za omalovaževanje, žaljenje ali zaničevanje armade ali njenih posameznih pripadnikov. Zlasti bi imel kakršenkoli bojkot vojaštva naravnost nedogledne posledice! Zdravo! (Odide).

M o ž (po kratkem odmoru). Tako!... Tako!... Tako! Tako!... Tako! (Presenečenje, ogorčenje, žalost, obupen sklep, podivjanost morajo odsevati iz ponavljane te kratke besede! — S krčevito stisnjenimi pestmi se bliža ženi).

Ž e n a (se stiska v kot, vsa se trese). Jaz nisem kriva, čuj, jaz nisem kriva, ali čuješ, jaz nisem kriva... O... on je kriv! (To vlogo naj bi igrala gospa Borštnikova-Zvonarjeva. Zadnjo besedo je treba izgovoriti »krif«; ta mala podrobnost utegne mahoma razjasniti ves značaj žene).

M o ž..... (Te pike je treba vestno doigrati drugo za drugo; nobene ni smeti preskočiti ali izpustiti! Memoriati!! Ne se zanašati na šepetalca!!!)

Ž e n a. Na pomoč! Bogovi, na pomoč!

(Zunaj hrup. Odpro se vrata).

B u b i (vstopi na čelu 24 vojščakom, 6 orožnikom, 2 policajem). Arrretirati!

2 4 v o j š č a k o v, 6 o r o ž n i k o v, 2 p o l i c a j a (uklenejo in odvedejo moža. Zunaj peket dragoncev).

Ž e n a. Groza! Kako se bojim! Drhti mi telo!...

B u b i. Nič se ne bojte! Madame, v mojem ste varstvu! (Posadi si jo na kolena.

konfiscirano.

(Zavesa zardi in pade. Občinstvo naj gre mirno narazen. Nihče naj ne vrže kamna na ženo ali celo na Bubija, kajti je čuda kaznjivo metati kamne).

orožniških patrulj na sami obali. Ravno tako se je sprehajalo več orožniških patrulj na nekem neobljudenem donavskem otoku, a na zemunski obali so nas sprejeli trije policijski stražniki in dva orožnika z nasajenimi bajoneti na puškah. Ko sem se rešil teh ljudi, zapazil sem, da se na obali nahaja mnogo ljudi v meščanski obleki, ki pazno gledajo vsakega prišleca — to je tajna policija. Eden teh ljudi mi je izkazal to čast, da me je spremljal v mesto, vstopil za mano v kavarno, se vsedel pri sosednji mizi, ker je mislil, da se s kom sestanem. Nisem se sestal z nikomur — ker to ni bil moj namen — nego sem govoril samo z dvema dopisnikoma budimpeštanskih in dunajskih listov (z Mandlom in Steinhardtom), katerima je zabranjeno bivanje v Belgradu, pa sta udarila svoje taborišče v Zemunu, odkoder pošiljata v svet vse one laži in izmišljotine, ki jih je polno evropsko časopisje. Ta dva gospoda sta sedaj v veliki zadregi, ker v Belgradu je toliko dogodkov, da jih komaj zbere tudi oni, ki v Belgradu živi, a po mestu kurzirajo najraznovrstnejše vesti, ki jih je tudi v samem Belgradu težko kontrolirati, a o kontroliranju teh vesti iz Zemuna se niti govoriti ne da.

Zato ta dva gospoda lovita vsakega znanca, ki pride iz Belgrada in posebej časnikarje, da bi kaj izvedela o njih. Časnikarji seveda niso tako neumni, da bi služili za informatorje dvem stanovskim tovarišem, ki sta sama zakrivila svojo nesrečo. Tako sem tudi jaz »farbal« Steinhardta in Mandla, kar se je dalo.

V tem pride v kavarno neki meni znani belgrajski profesor, ki je sedaj tudi dopisnik nekega petrograjskega lista, a za njim pride tudi »spremljevalec«. Profesor prisede k meni, a njegov »spremljevalec« k mojemu »spremljevalcu«, svojemu tovarišu po poklicu. O tem, kak je ta poklic, namreč poklic onih dveh »spremljevalcev«, ni bilo več nobenega dvoma, ker sta se tako neumno vedla, da sem se čutil užaljenega, da mene, časnikarja, nadzoruje tak bedak, ki ima tako malo talenta za »tajnega«, da niti dve uri ne more svojega poklica zakriti, kar je vendar predpogoj za uspešno izvrševanje te delikatne službe. Ako bi jaz imel kakih tajnih namenov v Zemunu, česar pa ni bilo, ker sem za take reči prekomoden, mi moj »spremljevalec« ne bi nič škodil, ker sem ga takoj — spoznal in bi se znal čuvati.

»Spremljevalca« sta šla za mano in za profesorjem na donavsko obalo in sta pazila na naju, dokler nisva stopila na most, po katerem se gre na parnik. In ko sem bil na srbskem parniku, sem vprašal kapitana:

»Ali smo že v Srbiji, ali pa bomo v Srbiji šele potem, ko pridemo na srbsko obalo?«

»»Stojimo pod zaščito srbske zastave, torej smo v Srbiji««, glasil je kratek kapitanov odgovor.

Noč se je že spuščala, ko je »Beligrad« zažvižgal in začel ponosno rezati donavske valove, ki so se vzdigovali pod vplivom močnega vetra. Pogledal sem po Donavi navzgor in videl dve avstro-ogrski vojni ladji, a ko se je parnik obrnil in smo plovili zraven nekega donavskega otoka, videli smo, kako se sprehajajo po pesku v plašče zamotani orožniki. Parnik je plul čisto tik otokove obali in videli smo tudi v grmovju skrite vojake...

Puške so napete in čakajo na povelje »ogenj«. Tako je na avstro-ogrsko-srbski meji.

V Zemun brez velike sile ne grem več.

Novomeške zanimivosti.

(Dopis)

»Slovenski Narod« je že zadnjič poročal o demonstracijah v našem mestu, ki so jih provzročili žalostni dogodki v Ljubljani in o obravnavi, ki se je vršila pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu zoper nekatere udeležence. Obravnava je jasno pokazala, kako nedolžne so bile te demonstracije; razen par običajnih »živio«-klicev se sploh ni moglo ničesar dokazati, protipostavnega pa sploh nič. Vkljub temu pa hočejo gotovi krogi iz teh nedolžnih demonstracij na vsak način producirati »hudodelstva«. Čujemo, da je okrajno glavarstvo naznanilo tri prvotno radi razgrajanja poklicane osebe državnemu pravdništvu baje radi nasilstva, ki bi ga dotičniki storili s tem, da so nekega slovenskega obrtnika prijateljsko opomnili na njegov nemški napis. Več o tej zadevi pozneje, ko bode končana sodna obravnava. Le toliko povemo javnosti, da je državno pravdništvo zastopano po nemškemu nacionalcu dr. O. Kočevarju pl. Kondenheim (njegova mati je bila namreč rojena pristna Slovenka Konda, njegov oče je bil tudi sin slovenskih staršev), stavilo predlog, da se osumljene osebe stavijo v preiskovalni zapor baje z utemeljevanjem, da bi utegnile vplivati na priče, dasi je od kritičnega dne že več tednov preteklo.

Pri obravnavi pred c. kr. okrajnim glavarstvom smo izvedeli marsikaj zanimivega, česar pa iz različnih ozirov danes še ne moremo priobčiti. Občni zahtevi ,osumljencev da se jim prečita obtožba in da se zaslišijo obtežilne priče, ki morejo obdolžencem podtikana dejanja dokazati, g. Borštnar ne more ugoditi, ker je poizvedba tajna in so tajne najbrže tudi priče. Zakaj taka skrajna diskretnost glede imen prič, razumemo! Nekaj teh zahrbnih prič pa smo že izsledili in potrudili se bodemo še dalje poizvedeti podrobnosti v tem oziru. Da se nahaja med temi pričami tudi »Apotheker Pepi Bergmann«, tega ne trdimo, toliko pa povemo, da je večina tukajšnih obrtnikov in trgovcev radovoljno odstranila nemške napise; le eden je do skrajnosti kazal svoje nemškutarsko prepričanje. Saj mu ga privoščimo, naj ga ima za tistih par novomeških Nemcev in za Kočevarje, ki bi utegnili obiskati Novo mesto. Novomeščani imamo v mestu lekarno, katere lastnik je odločen narodnjak. Čujemo, da je že mnogo dolgoletnih odjemalcev Bergmanove lekarne plačalo svoje račune, istotako več narodnih gostilen po geslu »Svoji k svojim naročilo »Soda-vodo« pri gospodu Andrijaniču. Tako je prav! Nekaj se nam pa še čudno zdi, da se namreč še vedno pri Bergmannu, kjer se kakor znano nahaja »Die Redaktion der Rudolfswerter Tagespost« shajajo nekateri meščani, ki veljajo drugače za narodnjake. Odločnosti in doslednosti je treba!

Čudno postopanje tukajšnjih Nemcev more tudi do sedaj najmiroljubnejše in najtolerantnejše meščane ogorčiti, o čemer so se v zadnjem času ti naši nasprotniki že v raznih javnih lokalih imeli priliko prepričati. Novomeščani smo sicer miroljubni ljudje, izzivanja v slovenskem mestu pa ne bodemo trpeli. Korporativno lahko gospodje nastopajo v novi kazini, kjer bodo popolnoma med seboj. Res imajo križ s kazino! Iz dveh hiš sta jih lastnika že ven vrgla in komaj so pri Seidlovem Franceljnu dobili skromno zavetišče v prostorih stare davkarije, že zopet mislijo na selitev. Iz teh večnih neprilik jim hoče velikodušno pomagati gospa Jelovšek pl. Fichtenau, rojena Hutterjeva s Planine, na katere hiši je v znamenje žalosti nad ljubljanskimi žrtvami visela cesarska zastava, ovita z žalnim florom. Gospa Jelovšek, katere soprog je svoj čas možato nosil sokolski prapor, se je namreč odločila prepustiti poštne hleve v dolgi ulici novomeškem Nemcem,da se dvigne iz njih mogočna stavba nemški dom, kazina! Stavbne načrte jim je brezplačno obljubil narisati neki železničar Scalter, ki je do zadnjega časa Novomeščanom zatrjeval, da je vrl poljski narodnjak. Dvoje torej že imajo, zdaj manjka samo še tretje, denar. Mogoče bodo dobrodelne predstave in sijajne predpustne zabave v Seidlovi davkariji nesle toliko dobička, da se spomladi že začne zidati! Bati se je samo, da ne prekriža g. Seidl vse račune!

H koncu moramo pozdraviti še odločni nastop gostilničarja Jakšeta, ki je prvi v Novem mestu odpovedal Koslerjevo pivo, dasi je imel več let njegovo zalogo. Resigniral je radovoljno na lep dohodek, ki ga je imel dosedaj od zaloge; prepričani smo, da bodo znali Novomeščani tudi ceniti ta možati nastop narodnega gostilničarja!

Gostje zahtevajo v vseh gostilnah pivo slovanskih pivovaren in kakor čujmo, se že vrše pogajanja v svrho ustanovitve zaloge češke delniške pivovarne v Budjejevicah.

Tudi v našem mestu se je začelo daniti in občno je prepričanje, da nas more le osamosvojitev na gospodarskem polju rešiti onih železnih spon, v katerih sužnujemo že stoletja oholemu tujcu.

Glasovi iz Idrije.

K. k. Werks-Volksschule, ki še vedno nosi samonemški napis, je ti sto nesrečno dete, ki bi se ga mačeha nadvse rada iznebila, pa ga nihče noče vzeti za svojega; zato dela z njim kakor svinja z mehom. Namesto da bi nam slavni erar, ki mu je vendar Idrija dala že toliko in toliko milijonov, vzdržaval vzorno ljudsko šolo in namesto, da bi se nas vsaj dežela spomnila v tem oziru, ko je že tudi dobila nekaj doklad od nas brez vsakršnih nasprotnih žrtev, — pa imamo učni zavod, ki zasluži vse drugačno ime kakor pa erarična ljudska šola v kulturni državi. Vsi razredi so prenapolnjeni, učnih moči je premalo, na deški šoli poučujejo učiteljice namesto učiteljev, med učiteljicami pa so celo take, ki nikdar in nikoli niso usposobljene poučevati na slovenski ljudski šoli. Najmanj, kar se mora zahtevati od vzgojevalcev naše mladine, je to, da imajo popolnoma v oblasti jezik, ki ga govore otroci! Javen škandal je, da poučujejo na tej šoli tri učiteljice, od katerih vse le za silo lomijo slovenščino, o znanju pravilne pismene slovenščine pa pri njih ni niti govora. Lahko si je potem predstavljati učne uspehe in to tem lažje, če upoštevamo tudi to, da te učiteljice ne samo niso zmožne pravilne slovenščine, ampak, da so vrhu tega še zagrizene nemškute oziroma Nemke, ki gotovo ne gojijo do otrok, izročenih jim v vzgojo, tiste ljubezni, ki bi jo pričakovali od vzgojiteljic naše mladine. Čudno se nam zdi, da se šolsko vodstvo ne upre, če se mu stavijo na razpolago nezmožne učne moči; saj je v prvi vrsti ono odgovorno za neuspehe take pedagogike. Krajnemu šolskemu svetu recte rudniški direkciji bi bilo treba enkrat temeljito pojasniti, da tujci, ki niso zmožni našega jezika, ne morejo in ne smejo poučevati na zavodu, ki ga obiskujejo sami Slovenci. Tudi je dolžnost deželnega šolskega nadzornika, ki je ravno minoli teden nadzoroval to šolo, da objektivno poroča o nevzdržljivih odnošajih na tej šoli in s tem pospeši rešitev tako perečega ljudskošolskega vprašanja v našem mestu. Skrajni čas je že, da se te žalostne razmere korenito spremene. Tako ne sme iti dalje.

* * *

Veteranska društva po vsej Sloveniji uvajajo slovenski poveljni jezik, le o idriskih veteranih ni ničesar slišati. Hej Bošnjaki, vi junaki, komu se bojite zameriti? Ali mislite, da bi vas potem ne puščali več k paradi?

* * *

V znamenju sprave je sklenil deželni odbor, da razpusti idrijski občinski odbor in imenuje gerenta. In nemški listi že poročajo, kakor bi bila deželna vlada takoj ugodila temu predlogu. Nimamo nič proti temu, zahtevamo pa, da se v postavnem roku razpišejo nove volitve in tako da ljudstvu priložnost, da se odločno in jasno izreče, se-li strinja s sklepi naprednega občinskega odbora glede mestne hiše ali ne. Proti temu pa odločno protestiramo, da bi se skušalo v podobi gerenta izročiti klerikalcem oblast nad velikansko večino naprednega idrijskega prebivalstva.

* * *

26.000 kron je podelilo novo ministrstvo ljubljanskim Uršulinkam, kakor poroča »Slovenec«, da ustanove v Idriji gospodinjsko šolo. Če hočejo imeti klerikalci novo poneumnjevalnico, svobodno jim; bogate Uršulinke jim jo lahko dajo; neumestno pa je, da država prispeva za take zgolj strankarske ustanove. No, zastonj vlada tega ni storila.

* * *

Blamiran poštar. Poštar Helmich je v svoji krščanski ljubezni ovadil narodno trgovko, ki je mati več nepreskrbljenih otrok, sodišču, češ, da se je njegova hčerka zastrupila, ker je zavžila gobe, kupljene v prodajalni dotične trgovke. Državno pravdništvo je zadevo poprijelo, in da bi bila trgovka še bolj udarjena, se je poštar še sam pridružil kazenskemu postopanju kot zasebni udeleženec in zahteval veliko odškodnino za bolečine, zdravnika, zdravila, pota k odvetniku itd. Toda obdolženka ni hotela kar mirno utakniti glave pod poštarjev nož in je nastopila dokaz resnice, da je poštarjeva hčerka obolela, ker je jedla sirove gobe in ker sploh ni navajena na zdravo in prav pripravljeno hrano. Da bi se pa izključil vsak dvom, je sodišče poslalo gobe c. kr. preskuševalnemu uradu za živila v Gradcu s prošnjo, da se izjavi, so li gobe pokvarjene ali ne. Ker je navedeni urad poročal, da je našel gobe popolnoma nepokvarjene, je bila trgovka pri glavni obravnavi oproščena. Poštar je svojo blamažo videl že naprej, zato ga ni bilo zraven. Popolnoma neumevno se nam zdi, zakaj se je državnega pravdništva funkcionar prizivil zoper oprostilno sodbo. Saj to ne more imeti drugega pomena, kot delati že itak zelo prizadeti trgovki nadaljne nepotrebne stroške!

Opatijske novice.

Volosko - Opatijski Slovenci! Bliža se dan 25. oktobra, to je, dan volitve našega poslanca v deželni zbor. Menda ni potreba posebne agitacije med nami tu bivajočimi Slovenci, ker smo dosedaj še vedno dokazali, da smo složni, vsi ene misli in enega duha, kadar nas je zvala narodna dolžnost. Stopimo tudi 25. oktobra t. l. vsi, kakor en mož na volišče v Voloski in oddajmo glasove znanemu našemu vobče spoštovanemu in velezasluženemu dosedanjemu državnemu in deželnemu poslancu gospodu prof. Vekoslavu Spinčiću. Slovenci! Na svidenje dne 25. oktobra 1908 na volišču v Voloski! Kdor ostane ta dan doma, ne smatrajmo ga za Slovenca!

Volilec.

Deutscher Gemeinde - Verein in Abbazia. Pod tem naslovom so si ustanovili opatijski Nemci društvo, ki bo povzročilo vsako obzirnost hrvaško-slovenske stranke proti Nemcem. Marsikateri tukajšnji Nemec se bo še kesal, če je član tega društva. Do sedaj se je na našo žalost moralo večkrat opažati, kako z rokavicami se postopa od vodilnih oseb naše hrvaško-slovenske stranke proti Nemcem, katerim je v teku let poleg trebuha zrastel tudi greben. Sedaj ne sme več biti tako. Prodiranje Nemcev se mora preprečiti in naučiti se jih mora, da smo gospodarji tu mi. Nikakor ne moremo dopustiti, da bi tujci segali po naših zemljah in zabijali kline za svoj most na jug. Upotrebiti moramo vsa sredstva, da uničimo njih nakano, pozabiti pa pri vsem tem ne smemo, da moramo sami braniti svojo domovino pred našimi največjimi sovražniki, katerim je prišla na pomoč vlada, ki že komaj čaka, da bi prišla Liburnija v nemško posest. Da do tega ne pride, je dolžnost hrvaško-slovenske stranke v Opatiji. Kako so Nemci brezobzirni, se vidi iz pravil ustanovljenega gori omenjenega društva, kateremu na čelu je neki zidarski mojster Ivan Töpfl, ravnatelj podružnice »Kranjske stavbinske družbe« v Opatiji in neki trgovec papirja Luka Heinl. Kar je v teh pravilih rečeno, je povedano dosti jasno, da imajo Nemci s tem društvom le namen okrepiti nemštvo v našem kraju in da je to društvo pravo bojno društvo, ki naj posebno pri volitvah nastopa z vso odločnostjo za nemške »pravice«. Priporoča se našim ljudem, da pazijo na svoje sovražnike, ki jim hočejo spodmakniti tla izpod nog. **Opatija, kakor cela Istra, je naša posest in mora tudi ostati, pa če gre vse v kose.**

Opatijski Nemci. V zadnjem času, ko so se posebno za nas Slovence v Avstriji godile čudne stvari, pričeli so se tudi v Opatiji s trebuhom za kruhom priseljeni Nemci nekako čudno obnašati. Je li to obnašanje iz strahu ali zlobe, se še ne ve. V četrtek pretekli teden se je raznesla naenkrat po Opatiji vest, da mislijo Hrvatje in Slovenci po ljubljanskem zgledu obračunati z opatijskimi Nemci v soboto 10. oktobra, in res neki pametnejši Nemec, ki slučajno ni Avstrijec, je snel takoj svojo samonemško tablo s svoje trgovine, drugi Nemci so pa letali po Opatiji kakor da jim gori za petami. Posebno se je odlikoval neki Brunozo, ki je letel na policijo in zahteval asistenco za varnost nemške šole in v Opatijo naseljenih Nemcev. Na kakšno demonstracijo v Opatiji do sedaj nihče ni mislil, izključeno pa seveda **ni, da bi je nikoli ne bilo.**

Nemška zvezda Kreisel v Opatiji je ugasnila. Kdo je bil ta Kreisel, ve v Opatiji vsak. Prišel je v Opatijo lačen, se lizal naokoli toliko časa, da si je zlizal dovoljenje za izdajo lista »Abbazianer Kur- und Badezeitung«, kateri novini se je z dovoljenjem lečiliščne komisije priložila tudi opatijska »Kurlista«, za kar je Kreisel dobival tudi od lečiliščne komisije vsako leto nekoliko tisoč svetlih kronic. Ko se je Kreisel dobro na-

(Dalje v prilogi).

Keber.

(Prirodopisna črtica. — Po lastnih iziskavanjih napisal E)

Gospod urednik, prepričan sem, da se bodete čudom čudili, ko bodete brali tole stvar, sicer ne morda zaradi stvari same, pač pa zato, da sem jaz šel med — naravoslovce, jaz, za katerega ste dosedaj mislili, da ne poznam drugačnih kebrov, kakor edino one, ki se mi jih tupatam posreči uloviti v vašem slavnem in vseskoz visoko cenjenem upravništvu za kako »najdeno« ali »izgubljeno« in druga taka potrebna ali nepotrebna mašila vašega visoko spoštovanega lista. Ali šel sem pa le, kaj hočete, sila razmer, izjemno stanje, moje namreč, itd. itd., in verjemite mi, stvar je zelo zanimiva tudi sama na sebi, veliko zanimivejša nego najzamršenejše balkansko vprašanje, zanimivejša nego vsi vaši telegrami med Cetinjem in Belgradom.

Stvar je namreč taka.

Kakor veste, je letošnje leto kebrovo leto, to se pravi, bilo je, kajti sedaj že kebrov ni veliko več, ali pravzaprav nič več jih ni. Bili so pa, in tiste sem jaz opazoval, preiskaval, študiral v vseh potankostih, od nog do glave — to da veliko posla, kajti keber ima, če še ne veste, šest nog, a hvala Bogu, eno samo glavo — poglobil sem se v njihovo notranjost, prebrskal jim jetra in obisti, tehtal njihove možgane v nežni in pozni starosti, z eno besedo — ni mi ušla niti ena njihova posebnost, kaj šele kaka vsakdanjost.

Keber, gorenjsko čeber, v šolskih knjigah navadni hrošč (Melolontha vulgaris, Maikäfer) živi najrajši na hrastu, pa ne morebiti zato, ker ga ima rad, ne, temveč edinole iz sovraštva, najhujšega sovraštva; uničuje ga namreč z nekim posebnim, prav peklenskim veseljem, z neko prav posebno, dobesedno zagrizenostjo. Moj zaključek je bil hitro storjen:

Vsi prirodoslovci, od začetka sveta, pa do dandanes, ali da govorim umljivejše, od profesorja prirodoslovja pa do zadnjega prvošolca, se prokleto motijo, ko uče ali se uče o našem kebru!

Keber in njegovo življenje, njegovo dejanje in nehanje, se ne da tolmačiti po kaki prirodoslovni šabloni, keber se sploh ne da uvrstiti v nikako vrsto ali razred itd., temveč keber se more razlagati edinole na podlagi — **narodnostne politike!**

Evo dokaza po zgledu »barbara«.

Keber je zagrizen sovražnik hrasta.

Hrast je nemško drevo.

Keber je zagrizen sovražnik nemškega drevesa.

ergo:

Keber je zagrizen Slovenec, velesrbski propagandist, panslavist!

Pri ljubljanskih demonstracijah je bil udeležen. — To pa sklepam iz tega, ker ga sedaj sploh ni nikjer dobiti in pride baje šele majnika meseca na dan. Najbrž bo v preiskovalnem zaporu.

To vse torej smatram za dokazano. Na podlagi tega dokaza pa torej predlagam ravno v smislu navednih dejstev, ne oziraje se na kake morebitne, nikakor ne dokazane ugovore, sledeče:

V vseh šolskih prirodoslovnih knjigah, iz katerih zajema naša slovenska mladina svojo prirodoslovno učenost, naj se izpremeni glava pri kebru, to se pravi, tista vrsta ali tiste vrste, v katerih se navaja kebrovo ime, prav in edinole takole:

»Keber, gorenjsko čeber, ali navadni hrošč« (to bi sicer lahko izostalo, pa naj le ostane, da tudi tiskarji zaslužijo kaj); latinsko: **»Quercofagus antiteutonicus panslavisticus«;** nemško: **»Hundsgemeiner Deutschenfresser«.**

Torej: fiat!

Več ali manj znana sta širšemu občinstvu tudi dva vrstnika našega kebra, ki sta mu sicer po telesu nekoliko podobna, po duhu in mišljenju pa prav čisto nič.

Prvi, nekoliko manjši od našega kebra, se sicer ne hrani s takimi stvarmi kakor znani Prešernov dihur v Ničmanovi izdaji, pač pa s takimi, katerih omenjeni dihur vzlic Prešernovemu zabavljanju ni hotel — »dati od sebe«. Živi tudi med nami, vendar pa ne tako pogostem, kakor keber, najrajši se drži gnojišč, kjer ga je najti v večji množini. V zadnjem času ga menda posebno gleštajo pri nekaterih graških in dunajskih časopisih, kamor — najbrž upoštevaje zgoraj omenjeno zabavljico — »daje od sebe«. V Ljubljani ga je bilo, posebno neko pavrsto, veliko videti dan sv. Evstahija, ki je bil pred svojim izpreobrnjenjem tudi velik lovec in strelec. Predlagam, da ostanemo pri dosedanjem njegovem imenu:**»govnač** ali **drekobrbec«** nemško **»Mistkäfer«,** latinsko — **»stercorarius«,** pri čemer se namesto črte dodene vedno značaj dotične pa vrste.

Drugi je večji, kakor pa naš keber in nosi tudi bolj temno uniformo, ima roge in je s prvim vred hud nasprotnik našega kebra, kar sem opazil v več slučajih Imel sem v rokah eksemplar, debel, močan, da bi bil na vago vreden sto goldinarjev med brati; a rogač ti je hud, se ni šaliti z njim — vščipne pošteno. Hrani se boljše, kakor pa govnač, zato je tudi večji in debelejši. Nastopa bolj posamezno, ali vedno oblastno. Nekateri eksemplari se udomačijo in niso potem tako hudi, ali tupatam se jim pa le povrne stara narava in takrat je boljše, da se jim izogneš. Babice imajo veliko manjše roge, ali pa sploh nič,torej niso tako nevarne. — Predlagam, da ostanemo pri starem imenu: rogač, latinsko »lucanus cervus omnipotens«, nemško »gemeiner Hirschkäfer«,

Gospod urednik, upam, da sem s tem spisom mnogo doprinesel k boljšemu poznavanju našega domačega živalstva, in se zato tem gotovejše nadejam, da ne bodo izostali kebri iz vašega veleslavnega upravništva. V tej nadi beležim z najodličnejšim spoštovanjem!

jedel, postal je ohol kakor njegovi somišljeniki, ruval in delal je, kjer je le mogel, proti domači stranki, in Nemci so ga že imeli za svojo zvezdo. Ta zvezda je pa ugasnila z istim trenutkom, ko so mu odvzeli »Kurlisto«, oziroma tistih par tisoč kronic subvencije. Šel je in Bog daj, da bi šli vsi njegovi somišljeniki brzo za njim, ker le potem bo vladal v naši prekrasni Opatiji mir.

Opatija-Volosko ima novo razsvetljavo. Pretekli mesec je dobila Opatija nove električne obločnice in s tem tudi v noči vse drugačno lice kakor dosedaj. Obločnice so postavljene od Slatine do okrajne sodnije v Voloski po 30 metrov narazen.

Prenaglil se je. Policija zasleduje neko družbo pustolovcev, ki uganjajo po svetu razne goljufije. Ker je tudi v naših krajih policija dobila v roke potrebna navodila, dogodil se je v Lovrani 11. t. m. sledeči slučaj: Detektiv Fuchs z Dunaja se je sprehajal in zabaval po Lovrani z gledališčno igralko tudi z Dunaja, neko Zimmermann. Ker sta bila obadva lepo in fino oblečena in morda tudi kaj podobna članom imenovane družbe, zgrabila jih je roka pravice v osebi lovranskega policaja Štokolje, in hočeš nočeš, morala sta se udati usodi in v spremstvu policije in žandarmerije se podati v zapore c. kr. okrajne sodnije v Voloski. To je na damo baje tako slabo vplivalo, da je obolela vsled prestanega strahu. Ko je ravnatelj gledališča, v katerem je angažirana imenovana igralka, doznal za slučaj, ki se je njegovi igralki dogodil, je brzojavil na Volosko in se tudi sam pripeljal tu sem in rešil damo iz zapora. Detektiv se je moral pač sam iz te zanjke rešiti.

Deželni zbori.

Gradec, 16. oktobra. Mestu Gradcu se je odobrilo 14 milijonsko posojilo in načrte stavb, za katere se to posojilo porabi. Nadalje se je sklenilo, spremeniti počitnice na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru; zagotoviti deželi svobodno razpolaganje z vodnimi silami; ustanoviti učne tečaje za okrajne in občinske funkcionarje. Na predlog poslanca barona Rokitanskega je deželni zbor pozdravil aneksijo Bosne in Hercegovine ter poslal cesarju čestitko.

Inomost, 16. oktobra. Šolski odsek tirolskega deželnega zbora je sprejel novi zakon glede izboljšanja plač učiteljstvu. Učiteljske plače se določijo v stopnjah od 1000 do 2900 kron. Učiteljice so enakopravne z učitelji.

Demisija čeških ministrov.

Dunaj, 16. oktobra. V vladnih krogih presojajo popolnoma mirno politični položaj, ki je nastal vsled ponujene demisije obeh čeških ministrov. Danes popoldne se je vršil ministrski svet. Glasilo ministrskega predsednika Becka piše, da je vlada imela dolžnost, odgoditi češki deželni zbor, ker je bila v njem celo nevarnost (?) za življenje (?). Ako sta zaradi tega češka ministra odstopila, ni vzroka za celokupno ministrstvo, da bi odstopilo.

Praga, 16. oktobra. V krogu čeških poslancev je nastalo prepričanje, da so češke stranke vsled sedanjega političnega položaja primorane, da izstopijo iz vladne večine in da morata češka ministra brezpogojno vztrajati pri svoji demisiji. Med radikalnimi češkimi poslanci se celo agitira za najostrejšo obstrukcijo v državnem zboru.

Jezikovni zakon za Dalmacijo.

Dunaj, 16. oktobra. Načrt jezikovnega zakona za Dalmacijo je že prispel na Dunaj. Ministrski predsednik baron Beck si bo sedaj prizadeval, da izravna razliko v mnenju in zahtevah med dalmatinskimi strankami.

Homatije na Balkanu.

Vojne priprave v Črni gori.

Dubrovnik, 16. oktobra. V Črni gori so se z vso resnobo začeli pripravljati za vse eventualnosti. Predvsem misli vlada na to, da spravi domov vse Črnogorce, ki so sposobni za vojsko, a žive v inozemstvu. V ta namen si namerava vlada dobiti večji kredit, da se povrnejo vračujočim se potni stroški ter se jim tudi preskrbi zaslužek v domovini. Za prevoz izseljencev namerava črnogorska vlada kupiti posebno trgovsko ladjo. Ako se ta akcija posreči, mogla bi Črna gora postaviti na bojišče 70.000 mož. Vojno ministrstvo ima 150.000 pušk novejšega sistema, ki jih je dobila večinoma iz Rusije. Te puške se razdele med mejne kordone. Vojno ministrstvo ima vse tako pripravljeno, da se lahko mobilizacija črnogorske armade izvrši v dveh dneh. Žene se organizirajo za donašanje živil in streljiva. Vsak hip pričakujejo v Cetinju prihod 120 brzostrelnih topov najnovejšega sistema, ki jih je podarila Rusija. Istotako prispe kmalu v Bar 50 strojnih pušk. Rusija da nadalje na razpolago sanitetni oddelek »Rdečega križa«.

Sprava med črnogorskimi strankami.

Cetinje, 16. oktobra. Vočigled nevarnosti, ki grozi srbskemu elementu, so se pomirile v Črni gori politične stranke, ki so si bile dosedaj v laseh. Dosedaj neizprosni nasprotniki, se čutijo danes brate in člane ene matere, Črnogorke. Danes ni v Črni gori več niti narodne stranke, niti raznih opozicionalnih strančic. Vsi Črnogorci so se složili v eno politično narodno skupino. Najhujši opozicionalci se objemajo z ministri in drugimi vladnimi pristaši. Tej hipni spravi črnogorskih strank se pripisuje velika važnost. Člani današnje vlade so postavili na najvažnejša državna mesta svoje dosedanje nasprotnike, da pokažejo s tem svojo odkritosrčno spravljivost. Tako je imenovan mladi jurist Ljuba Bakić za člana vrhovnega sodišča. Milutin Radunić je postal načelnik mesta Andrijevica, a Marko Tomović je poklican na svoje staro mesto za načelnika državnega knjigovodstva.

Kaj je z avstrijsko subvencijo črnogorskemu knezu?

Cetinje, 16. oktobra. Nemški časopisi, ki porabijo vsako priliko, da ponižujejo in obrekujejo Črno goro ter skušajo razdvojiti kneza z narodom, pogrevajo zadnje čase staro bajko, da dobiva knez od Avstrije letno podporo 150.000 K. S takimi bajkami pa hočejo najeti in plačani židovski časopisi tudi zbuditi nezaupnost Srbije napram Črni gori. V Črni gori seveda nihče ne veruje takemu natolcevanju. Res je, da dobiva Črna gora redno letno vsoto od Avstrije, a to za zdrževanje gorske ceste iz Kotora v Cetinje in za prevažanje pošte, ki jo plačuje črnogorska vlada. Obe te stvari sta Avstriji pravzaprav potrebnejši kakor Črni gori, ker bi Črna gora lahko napravila za svoje izhodišče Bar.

Vojne priprave v Dalmaciji.

Kotor, 16. oktobra. V Hercegnovi je prispel parnik »Gödöllö« z enim bataljonom vojakov 22. pešpolka in 23. brambovskega polka iz Zadra in Šibenika. Vojaštvo je namenjeno, da se izuri za železniško službo na progi Zelenika-Sutorina. Značilno je, da so bili pri brambovskem oddelku novinci še v civilnih oblekah. Ukaz za odpotovanje je namreč došel tako naglo, da ni bilo časa novincev preobleči.

Zader, 16. oktobra. V vojaških krogih se zatrjuje, da namerava vojna uprava ustanoviti dva nova voja s sedežem v Sarajevu in Mostaru. Dalmacija se priklopi v severnem delu sarajevskemu, v južnem delu pa mostarskemu voju.

Sprememba angleško - ruskega konferenčnega predloga.

Pariz, 16. oktobra. Kakor znano, je ruski minister Izvoljski formuliral 7. točko programa, ki se predloži mednarodni konferenci, sledeče: »Želeti je, da se skuša Srbiji in Črni gori dati kompenzacijo s popravilom meje na meji Sandžaka v Bosni in Hercegovini.« Vsled pritiska Avstro-ogrske in francoske diplomacije se ta točka sedaj glasi: »Prednosti, ki se odkažejo Srbiji in Črni gori.« O kakem odstopu bosanskega sveta tedaj ni več govora.

Ruske zahteve glede Balkana.

Petrograd, 16. oktobra. »Novoje Vremja« piše, da mora imeti minister Izvoljski v balkanskem vprašanju sledeči program: Na Balkanu se mora osnovati federativna država, ki naj obsega Srbijo, Črno goro, Bolgarijo, avtonomno Macedonijo in avtonomno Bosno. Macedonija in Bosna lahko ostanete pri tem delu turškega cesarstva, kakor je svoječasno del Avstrije spadal k nemški zvezi. Srbiji se lahko dovoli v Macedoniji tisto malo, kar neobhodno potrebuje.

Manifest kralja Petra.

Belgrad, 16. oktobra. Kralj Peter baje namerava izdati manifest, v katerem bo srbski narod pozval, naj pusti vse nemire in demonstracije ter počaka, ali se skliče mednarodna konferenca ter reši tudi srbsko vprašanje. V tem oziru ne more Srbija dobiti druge kompenzacije, kakor status quo ante glede Bosne in Hercegovine.

Angleški glas o aneksiji Bosne in Hercegovine.

London, 16. oktobra. »Morning Post« piše, da je bila aneksija Bosne in Hercegovine le navadna proklamacija že 30 let dobro znanega dejstva, da je imela Avstro-Ogrska, ko je zasedla obe pokrajini, namen, da svojega vojaštva nikoli ne umakne. Članar prorokuje Srbiji in Črni gori, ako napadete Avstrijo, da izgubite svojo neodvisnost. Ker bi tudi bolgarski knez najbrž ne mogel zadrževati Bolgarov, ako bi prišla avstro-ogrska vojska v Srbijo, nastala bi splošna balkanska vojna, ki bi končala tako, da bi se Srbija in Črna gora izbrisali z zemljevida.

Bojkot proti Avstro-Ogrski na Turškem.

Carigrad, 16. oktobra. Avstro-ogrski veleposlanik grof Pallavicini je bil včeraj pri velikem vezirju in pri raznih turških ministrih zaradi bojkota. Veliki vezir mu je odgovoril, da se proti narodnemu gibanju ne da ničesar storiti, nakar ga je Pallavicini zavrnil, da pri pristaniških delavcih ni govora o narodnem gibanju, temuč je jasno, da so naščuvani.

Trst, 16. oktobra. Avstrijskemu parobrodstvu v Orijentu je delovanje popolnoma onemogočeno. Škoda je ogromna. Avstro-ogrski veleposlanik v Carigradu je bil že tretjič pri velikem vezirju ter mu zagrozil, da bo avstro-ogrska vlada delala Turčijo odgovorno za vso materialno škodo, posebno glede parobrodstva. — V Bejrutu je turško prebivalstvo zabranilo dvema avstrijskima parnikoma zavoziti v pristanišče ter oddati pošto.

Carigrad, 16. oktobra. Minister notranjih del je razposlal na vse vilajete okrožnico, v kateri naroča oblastim, naj ne posredujejo proti bojkotu bolgarskega in avstrijskega blaga, vendar pa se naj ne zabranjuje izlaganje avstrijskega blaga iz ladij.

Bojkot na Srbskem.

Belgrad, 16. oktobra. Prebivalstvo postopa glede bojkota po določenem programu. Avstrijske in ogrske trgovce pišejo na proskripcijsko listo, ki jo priobčujejo srbski časopisi. Avstrijski trgovci imajo svoje trgovine zaprte. Vse ulice, ki vodijo v avstrijski trgovski del mesta strogo stražijo. Časopisi pozivajo, naj Srbi tudi avstrijskih časopisov ne naročajo in berejo.

Bojevitost v Srbiji narašča.

Belgrad, 16. oktobra. Položaj postaja zelo resen, ker je gibanje proti AvstroOgrski prevzelo meščanstvo in armado. Splošni vtisk je ta, da je nevarnost vojne prav blizu. Vse kliče po vojni. Včeraj ponoči so hodili vojaki v velikih trumah po mestu ter klicali: »Vojno hočemo! Smrt švabom!« Na čelu demonstrantov je korakal častnik.

Srbska prestolnica se premesti.

Belgrad, 16. oktobra. Zatrjuje se, da se dvor in narodna banka premestita v Kragujevac, ker prevladuje strah, da prekoračijo Avstrijci Savo.

Razbujenje v Črni gori.

Cetinje, 16. oktobra. Razdraženost proti Avstro-Ogrski narašča. Iz cele dežele prihajajo neprestano deputacije h knezu, ki jim zatrjuje, da se bo storilo vse, da se varuje hudo ogroženo srbstvo. Neki deputaciji je rekel knez: »Avstrija je velika in močna, Črna gora pa je majhna. Vse bomo izgubili, le časti ne. Zanesite se name, bodite mirni ter čakajte, da vas pokliče domovina.« — Skupščina je imela včeraj izredno sejo, v kateri se je soglasno dovolil vojni proračun. Odkar je prišel srbski poslanik v Cetinje, se vrše vsak dan konference o skupni akciji Srbije in Črne gore.

Napetost med Bolgarijo in Turčijo zopet narašča.

Carigrad, 16. oktobra. Razmerje med Bolgarijo in Turčijo se je poslabšalo, da se je znova bati vojne. Razpoloženje v Carigradu je postalo zopet bojevito. Turška vlada je velesilam naznanila, da je vočigled bolgarskemu oboroževanju primorana, da ukrene tudi izredne vojne priprave.

Sofija, 16. oktobra. Turške vesti o mobilizaciji Bolgarije na meji so izmišljene z namenom, da opraviči lastno mobiliziranje. Bolgarija dosedaj sploh ni ničesar storila za vojne namene.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. oktobra.

— **Občinski svet ljubljanski** ima v torek, dne 20. t. m. ob 5. popoldne izredno sejo. Dnevni red te seje priobčimo, ker nam danes nedostaja prostora, v ponedeljek.

— **»Kranjska hranilnica«.** Po mestu krožijo govorice, da je ravnateljstvo »Kranjske hranilnice« imelo včeraj sejo, v kateri je sklenilo, **da se odslej iz hranilničnega čistega dobička sploh ne bo ničesar več dalo v slovenske namene.** No, ta sklep pač ne bo nikogar razburil, zakaj s tistimi beraškimi groši, ki jih je hranilnica doslej dajala za slovenske namene, ni bilo nikomur pomagano.

— **Zastavljalnica »Kranjske hranilnice«.** Nemški listi poročajo, da hoče »Kranjska hranilnica« opustiti zastavljalnico. Nemci mislijo, da bodo s tem kaznovali na revežih, da imovitejši ljudje svoj denar iz hranilnice dvigajo, v resnici pa bodo s tem samo omogočili **kulantnejše zastavljalnice,** namreč take, ki bode imela samo namen, pomagati revežu v stiski in nobenih drugih namenov. O priliki bomo vsestransko pojasnili poslovanje zastavljalnice »Kranjske hranilnice« in spoznalo se bo, kako dobro bo za prebivalstvo, če »Kranjska hranilnica« svojo zastavljalnico **zapre.**

— **Ljubljanskim nemškutarjem** se mora priznati, da so izborno disciplinirani in da z železno doslednostjo in brezobzirnostjo izvajajo sklepe svojega Volksrata. **Nemci so v kratkem času pretrgali vse kupčijske zveze s slovenskimi trgovci in obrtniki.** Do danes so skoro vsi poravnali svoje račune pri slovenskih trgovcih in obrtnikih in hodijo zdaj **izključno samo k nemškim firmam.** Slovenec ne zasluži pri Nemcu nič e s a r več.

— **V nemilosti.** Kazinotje streljajo direktno in indirektno na vso moč na deželnega predsednika barona Schwarza. Še premalo jim je brezobziren, še premalo jim je vse to, kar stori zoper Slovence. Najbolj mu zamerijo, da ni postavil uradnega lista v službo kazinotske gospode. V graških listih izlivajo kazinotje svoj gnev, da »Laibacherica« o različnih dogodkih ne piše tako, kakor bi kazinotje radi imeli. Ti ljudje celo zahtevajo, naj uradni list njim na korist pači resnico in laže. Kakor bi to kar tako šlo.

— **Bojkot Slovencem.** Iz Gradca se nam piše: Südmarkovci so sestavili poseben odbor, ki ima nalogo dognati, kateri trgovci in obrtniki v Gradcu so Slovenci, da se proti njim organizira bojkot. Toda Nemci sami pravijo, da pojde to težko, češ — saj v Gradcu nihče ne sme biti tako drzen, da bi slovenski govoril ali celo napravil dvojezičen napis in saj morajo vsi Slovenci svoje otroke pošiljati v nemške šole. To je resnica. Ta resnica pa tudi kaže, **kako strahovit je nemški terorizem v Gradcu.** 30 tisoč je Slovencev v tem mestu in še govoriti ne smejo v svojem jeziku.

— **Boj zoper Slovence na celi črti.** V Gradcu so imeli v dvorani restavracije shod, ki se ga je udeležilo mnogo nemških poslancev in graških občinskih svetnikov. Poslanec Hofmann-Wellenhof in bivši poslanec Wastian sta v svojih govorih pokazala brezmejno sovraštvo do Slovencev in s plamtečimi besedami klicala na boj zoper Slovence na celi črti. Shod je sklenil, **organizirati bojkot vseh slovenskih trgovcev in obrtnikov.**

— **Občinske volitve v Horjulu** so se vršile ta teden in so se končale s popolnim porazom dosedanjega župana. Okolščine, v katerih so se te volitve vršile, so bolj zanimive, kakor njih izid, kajti tako z narodnega kakor z naprednega stališča je precej vse eno, kdo je župan v Horjulu. Sedanji župan Stanonik je precej znan po Slovenskem. Bil je skromen čevljar v svoji vasi, ko se je začelo ustanavljanje konsumnih društev. Stanonik se je z veliko vnemo lotil konsumnega društva. Delal je tako, da je prišel celo v — literaturo. Takratni horjulski župnik Peter Bohinjec je namreč v koledarju družbe sv. Mohorja obelodanil v svrho konsumske propagande črtico »Kako je Svedrc zadrugo snoval«. Junak te črtice je bil horjulski Stanonik, katerega se je tudi prijelo ime »svedrc« in je pod tem imenom znan daleč izven svoje občine. Nekaj časa so tudi konsumarje sploh imenovali svedrce, a ko so konsumi neslavno pomrli, je padel tudi ta priimek v pozabo. Stanonik si je v svoji občini znal pridobiti velik vpliv. Postal je župan in tudi sicer precej veljaven član klerikalne stranke. Zdaj je padel. Vrgel ga je horjulski župnik. Stanonik se sicer ni izneveril ne klerikalni stranki, niti njenim načelom, a prišel je v navzkrižje z župnikom, menda zaradi mežnarije in posledica tega je bila, da je pri občinskih volitvah podlegel.

— **Razbistrimo pojme!** V zadnjem času smo imeli često priliko čuti v Ljubljani vprašanje, **katere firme da so slovenske.** Nekoliko čudno vprašanje na prvi hip, ker človek bi sodil, da za prebivalce našega mesta ne bo težko ločiti Slovenca od Neslovenca. Ali v naši dolgoletni brezbrižnosti in naglo zadovoljivi narodni popustljivosti je prišlo tako daleč, da je prišlo v navado šteti med slovenske firme jako pisano družbo. Vrhu tega se je v tem »zaprijateljenem« mestu rodilo toliko tesnih družabnih stikov, da je malokateri trgovec ostal brez branitelja, če je bila narodna marka njegove firme v nevarnosti. Če ni bilo drugega izgovora, je običajno obveljalo, da je jako dober človek, miren, neškodljiv in da **voli »z nami«.** Če je kdo potem imel ob volitvah tri vrste kandidatov, to še ni motilo domače idile. Razdelitev v politične stranke je imela v tem pogledu tudi svoje za Nemce in podobne prikazni neutajljive zasluge. Skratka malo je bilo v Ljubljani tako nesrečnih, da bi bili brez zaščitnika. Potem pa, ali ima trgovec slovenske nastavljence v trgovini, ali v svoji rodbini občuje slovensko, ali je v rodbini slovenski duh,ali se otroci vzgajajo v slovenskem duhu, nadalje ali podpira direktno ali indirektno nemške organizacije s tem, da jim daje denar ali je njih član ali jemlje in drži nemške nastavljence, ki so člani pangermanskih društev; končno ali podpira nemško gledališče — po vsem tem se ni povpraševalo. — **Treba je torej, da se duhovi ločijo! Naj se gospoda ne vara! Danes veje drug duh med mladino v slovenskih deželah, pa naj bo napredna ali pa krščansko-socialna.** Tistih možakarjev, ki so tako dolgo jedli žlahtna jabolka v ljubljanskem paradižu, ne da bi čutili saj potrebo po figovem peresu, imamo dovolj. Vemo, da bode operacija težka, ali sila kola lomi. **Mladi smo, čili in živeti hočemo na solncu, pa siti smo pahlanja z ledenomrzlo burjo.** Skrb nas je, resna in težka skrb, da dvignemo slovensko trgovino, da jo postavimo na svoje noge. Isto velja za obrt! Pogledali smo v ta ustroj, poznamo to kupčijsko življenje. V trgovino, v obrt, v denarne zavode, v agenture, na vsa produktivna mesta treba naših ljudi! Tega nočemo, da bi se ti in oni selili k nam, nabirali denar, vzgajali nemško deco in potem odhajali, kadar imajo dovolj. Med tem pa metali ob raznih prilikah, ko svet izve, beraške bore za slovenske namene, sicer pa bi z dušo in srcem, z novci in s svojo veljavo zaslanjali Nemce, nemške naprave, ter dajali denar, da na njih stroške po raznih pisarnah nemški mazači brez odgovornosti delajo germansko politiko. **Kdor hoče, da smo z njim, mora biti ves z nami!** Mi vemo ceniti produktivne poklice; cenimo jih tembolj, ker vidimo, da Slovenci po uradnijah z malimi izjemami nikamor ne pridejo. V trgovini in obrtu je pri nas dovolj dobrega kruha, in to častnega kruha, katerega lahko ješ do sitega, ne da bi krivil hrbet in se usposabljal v skrivnostih obrta za čiščenje kanalov. Iztrebite iz glav vi. očetje trgovci in obrtniki, svojim otrokom, da je biti boljše gospod v pisarni, nego trgovec ali obrtnik. Mi pa se bomo vestno trudili, da bodo tudi netrgovci dajali svojim otrokom trgovinsko in obrtniško izobrazbo. Teh važnih poklicev ne smemo nikdar zanemarjati. Sklenimo to poglavje in poudarimo: **Za slovenskega trgovca, katerega smemo brez ozira na prijateljstvo in brez ozira na »obrtno stališče« zagovarjati, veljaj: kdor je sam Slovenec in vzgaja slovensko rodbino; kdor ima slovenske nastavljence in daje vodilno mesto v svojem obratu vseskoz slovenščini. Ni pa še slovenska firma tista, katere imetnik »ob času potrebe« podari toliko in toliko kronc za Ciril Metoda ali za uboge ranjence, zraven pa laže in licemeri; tudi ne tista, katere imetnik pride na narodne veselice zapravit nekaj petakov, z rodbino pa hodi v kazino in otroke pošilja v nemško šolo; tudi ne tista, ki ob narodnih slavnostih izveša zastavo kot neizogibno zlo, tudi ne tista firma, katere imetnik pošilja ženo sodelovat na narodne veselice, z otroci pa doma nemškutari.** Ne odbijamo ljudi, ki so res dobre volje, ali kdor živi med nami, naj ve, da je med Slovenci in jé slovenski kruh ter naj ne pozabi, da je za nas ne glede na vse drugo glavno vprašanje, **kako vzgaja rodbino!** Sl.

— **Zahvala »Zveze slovanskih časnikarjev«.** »Društvo slovenskih književnikov in časnikarjev« je prejelo iz Prage tole pismo: »Slavni odbor! Cenjeni gospodje kolegi! Z upravičenim zadoščenjem izpolnjujemo svojo dolžnost, da izrekamo gorko zahvalo slavnemu odboru »Društva slovenskih književnikov in časnikarjev« v Ljubljani za ves trud in delo, ki ga je imelo s prireditvijo kongresa »Osrednje zveze slovanskih časnikarjev« v beli Ljubljani. Vemo v polni meri ceniti zasluge vaše glede pripravljalnih del, sprejemanja gostov in glede skrbi, da se gostom napravi bivanje v vašem krasnem mestu, ki se ga z ljubeznijo spominjamo, kolikor mogoče prijetno. Vaše delo je bilo venčano **s popolnim in znamenitim uspehom;** da je bil VIII. kongres slovanskih časnikarjev v Ljubljani tako izredno uspešen, je v prvi vrsti vaša zasluga. Vsi udeleženci kongresa se bodo trajno spominjali vaše požrtovalnosti in vašega velikega truda. Srčna in topla zahvala za vse. S kolegialnim pozdravom za odbor »Osrednje zveze slovanskih časnikarjev«. Jos. Holeček, podpredsednik, Jos. Vejvara, tajnik. — Tajnik »Društva slovenskih književnikov in časnikarjev« R. Pustoslemšek je dobil iz Prage tole pismo: »Cenjeni gosp. kolega! Glavnim činiteljem pri prireditvi VIII. kongresa slovanskih časnikarjev v Ljubljani ste bili vi, cenjeni g. kolega. Od ranega jutra do pozne noči ste bili na delu, vedno pripravljen odgovarjati na vsa vprašanja, ki so dohajala z vseh strani,

bili ste neumoren spremljevalec gostov in vobče goreč delavec pri pripravljalnih delih in na kongresu. Odbor »Osrednje zveze slovanskih časnikarjev« je uvažuje in ceneč vaše velike zasluge za uspeh kongresa sklenil, vam izraziti svojo iskreno in gorko zahvalo. S kolegialnim pozdravom za odbor »Osrednje zveze slovanskih časnikarjev«: Jos. Holeček, podpredsednik, Jos. Vejvara, tajnik.

— **Ali res ni dobiti slovenskih nastavljencev železninarske stroke?** Neka ljubljanska železninska tvrdka je v svoji izjavi v »Slovenskem Narodu« rekla, da ni mogoče dobiti slovenskih trgovskih pomočnikov železninske stroke. To ne odgovarja resnici, kajti dotična firma naj le pogleda zadnje izkaze posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur«. V teh izkazih za zadnje tedne najde, da išče po 3, 4 ali še več nastavljencev železninske stroke službe. Saj jih ni treba iskati, ko se sami ponujajo, zato bi le priporočali dotični tvrdki, da se obrne na »Merkurjevo« posredovalnico, kadar jih bo potrebovala.

— **Rezervatni ukaz radi »Slovenskega Naroda«.** Orožniki so dobili rezervatni ukaz, **naj po deželi izsledujejo, če bi kdo imel v rokah konfiscirane številke »Slovenskega Naroda«.** Da, da »Slovenski Narod« je postal tako nevaren list, da se ga ne samo dan za dnevom pleni, ampak da se radi njega izdajajo tudi — rezervatni ukazi!

— »Kreditverein der Krainischen Sparkasse« je odpovedal kredit vsem slovenskim trgovcem. To je nov dokaz, da se nahaja »Kranjska hranilnica« v denarnih neprilikah. Samo to konštatujemo in drugega nič!

— **Vladna osveta.** Kamniški gostilničarji trpijo veliko škodo, ker se maščuje nad njimi glavarstvo s strogimi odredbami radi zastave, ki jo je zažgal neznanec. Prošnja gostilničarske zadruge, da se naj nedolžnih ne kaznuje, je bila osorno odbita. Koncipist gosp. Schäffer, ki hoče menda igrati povsodi prve gosli, se je nad neko gostilničarko razkoračil: „Ne bomo preklicali nič, dokler gostilničarji zažigalca zastave ne izdajo.“ Kaka modrost! Sicer pa pravijo, da krivca že imajo. Osebno sovraštvo je vrglo sum na rodoljubnega meščana in včeraj je bil že znani nemški preiskovalni sodnik Kaiser v Kamniku ter zaslišaval cel dan priče. O tej zadevi bomo pozneje še poročali. Zadnji četrtek je zapustil iznenada Kamnik sodni avskultant g. Lašič. Kot miren in vesten uradnik je živel le za urad in svoje knjige. Podleži so ga ovadili v Gradcu, da ob ljubljanskih dogodkih ni zatajil v sebi Slovenca. V Gornjem Gradu bo sedaj razmišljeval, kako sta ga pregnala kamniški prah in sladka repica. Vidi se, da je v Kamniku dandanes ovaduštvo v najlepšem cvetju. Prav žalostno!

— **Kako se levé.** Iz trgovskih krogov na deželi se nam piše: Slovensko potniško naznanilo zagrizene nemške tvrdke, ki misli s tem naše zavedne trgovce premotiti, je gotovo značilno z ozirom na dejstvo, da prestavlja ime svojega nemškonacijonalnega potnika Bertla Pöschla v „Vojteh Pešl“, samo da bi domačim tvrdkam škodovala. Gospod Pöschl pa vendar ni mogel ali hotel svojega mišljenja zatajiti in je dosledno naslavljal ta naznanila v nemščini, ravnotako je namembni kraj vedno le nemški. Ker pa Slovenci sedaj dobro razločimo volka v ovčji obleki, svetujemo g. Pöschlu, da mu ni treba med nas hoditi, ker ga bomo primerno odslovili. Tudi ljubljanski Kenda pošilja svojega novega potnika nemškonacijonalca Murka, bivšega uslužbenca Martinza v Mariboru, okrog nas, kateri sveto zatrjuje, da je navdušen Slovenec in prosi trgovce, da naj njemu in Kovačeviću (ta je poslovodja oddelka na debelo in Hrvat) na ljubo kaj kupijo. Tako je premotil v Zagorju ob Savi enega in v Trbovljah dva trgovca, da so pri zelo dragem Kendi naročili, ker se jim je od srca smilil. Večina pa le nima usmiljenja in čisto prav: gada na lastnih prsih ne bomo redili. Bivši prokurist Krisperja v Ljubljani Schwarz je tudi postal hipoma Slovenec, ker rabi od zadnjih dogodkov sem pri podpisih le svoje nekdanje pristno ime Švara. In kaj je neki vzrok temu?! Ali je morebiti res spoznal, da je Slovenec! O kaj še, ampak namerava ustanoviti v Ljubljani trgovsko podjetje (pozor!) in z izpremeno imena hoče naše trgovce preslepiti. Dobro je odgovoril slovenski trgovec nekemu celjskemu ponudniku špeceristu: Jaz sem „Bindišer“ in ne potrebujem gnilih jajc in Vaše špecerije, Vam bo vse prav prišlo! Zvedel sem, da zahaja veliko potnikov tudi slovenskih tvrdk v Mozirju v Savinski dolini v hotel „Avstria“, katerega lastnik gospod Tribuč ponuja gostom zloglasnega ptujskega „Štajerca“. Naši potniki menda ne vedo, da sta tam na dobra slovenska hotela pri Zdravku Vasletu ali pa „Na pošti“. Svoji k svojim! — Narodni trgovec.

— **Volitev zastopnika učiteljstva v c. kr. mestni šolski svet ljubljanski.** Izid te volitve smo že zabeležili. Kakor znano, so bili trije kandidatje za to mesto, dva napredna (vsled nesporazumljenja) in en klerikalni. Izvoljen je bil napredni kandidat nadučitelj g Črnagoj z 32 glasovi; klerikalni kandidat g Simon je dobil 22 glasov. „Slovenec“ pravi: „Z uspehom prvega nastopa smo popolnoma zadovoljni. Niti mislili nismo, da bi bilo mogoče v Ljubljani toliko glasov združiti za našega kandidata Se en naskok pa bomo v trdnjavi“. — Priznavamo klerikalni stranki brez zadržka pravico, da je poskusila svojega kandidata spraviti v mestni šolski svet in priznavamo ji tudi pravico, da so veseli dobljenih glasov. Toda kot Slovenci moramo reči, da klerikalci nimajo vzroka veseliti se glasov, ki jih je dobil g. Simon. Živimo v časih, ko je vsako pajdašenje z Nemci in nemškutarji narodni greh. V teh časih strahovitega boja vsega nemštva zoper Slovence, mora biti izključena vsaka zveza z Nemci in z nemškutarji, naj bo ta zveza očitna ali tajna. Zakaj nam „Slovenec“ ni povedal koliko nemškutarskih glasov je med tistimi 22 glasovi, s katerimi je propadel klerikalni kandidat g Simon? Nemškutarica Illerschitsch je na vso moč agitirala za klerikalnega kandidata in z njo so šle v boj vse nemškutarice. Ali se more „Slovenec“ v takih razmerah resnično veseliti onih 22 glasov, ki jih je dobil njegov kandidat s pomočjo nemškutarjev? In — odkrito rečeno — ali ni žalostno, da sklepajo klerikalni učitelji zveze z nemškutarji v časih, ko se združujejo vsi Slovenci dobre volje naj bodo klerikalci ali naprednjaki na skupno delo zoper skupnega sovražnika. „Slovenec“ nam lahko verjame: njegovo veselje, da so klerikalci s pomočjo nemškutarjev dobili za gosp. Simona 22 glasov, je tudi na narodno čuteče klerikalce napravilo ravno tako mučen utis, kakor na naprednjake. Merimo se v odkriti, pošteni borbi svobodno svoje moči ali z nemškutarji nobene zveze, nobenega kompromisa, nobenega pajdašenja.

— **„Der plichttreue und tapfere Oficier des 27. Infanterie-Regiments“** se imenuje lajtnant Mayer v nemških listih zato, ker je dal brez povoda streljati na Slovence in Slovenke, da sta bila dva ustreljena, več pa težko in lahko ranjenih. O njem beremo v teh listih tudi to-le: Wenn er sich auch den Hass unebenbürtiger Gegner zugezogen hat, so darf er dagegen der hohen Achtung gesitteter Menschen versichert sein (če si je tudi nakopal sovraštvo neenakovrednih nasprotnikov, je lahko zagotovljen visokega spoštovanja omikanih ljudi).

— **Nekoliko primere.** 15 letni tiskarski vajenec Kadunc je bil obsojen na **14 dni zapora,** ker je vrgel oreh debel kamenček, ki je padel 10 korakov za vojaško patruljo na tla. Nemec Stanger je pa ubogega Slovenca Stritarja tako sunil, da si je pri padcu ubil črepinjo in da bo po izreku sodnih zdravnikov vse življenje čutil posledice tega padca in tega ubitja, a je bil obsojen **na 300 kron globe** oziroma v slučaju neiztirljivosti na 14 dni zapora. Sodišče je izreklo, da ni imel slabega namena napram Stritarju! — Enakopravnost napram Nemcem in Slovencem nad vse!!

— **Uradnik „Kranjske hranilnice“ Dzimski se norčuje iz slovenskih kmetov.** Te dni se je peljal uradnik „Kranjske hranilnice“ Dzimski po ljubljanski električni železnici. Ko je plačeval vozni listek, je z zaničljivostjo oponašal našega kmeta, kako se vede, kadar ima opraviti z denarjem. Naše ljudi po deželi opozarjamo, naj Dzimskemu ne dajo več prilike, da bi se učil od njih navad in jih potem smešil.

— **Tvrdka William Prym na Dunaju** je na slovensko pismo poslala ta-le odgovor: „Im Besitze Ihrer w. Karte ist mir der Inhalt derselben nicht verständlich und wollen Sie sich bei Correspondenzen mit meiner Firma gefl. der deutschen Sprache bedienen Es geschieht dies nur in Ihrem eigenen Interesse, da ich niemanden habe, der mir Ihre Karte übersetzen kann.“ — Slovenskim trgovcem v ravnanje.

— **Pek Viktor Gärtner** pošilja slovenskim strankam ta le nemška pisma: „P. T. Erlaube mir hiemit, mich geneigter Förderung zu empfehlen. Ich führe alle Arten von Weiss- und Schwarzbrod von anerkannter Vorzüglichkeit und Beschaffenheit und bin in der Lage selbes zu jeder Tageszeit zuzustellen oder mit Streifwagen zuzuführen Insbesondere wird das Frühstückgebäck zur rechten Zeit zugestellt Brod wird auch in grösseren Partien zum Ausbacken abgeholt und wieder zugestellt. Auch empfehle ich meine Zuckerwaren Fabriks- und frische Erzeugnisse. Zur Bestellung genügt Postkarte Bäckerei: Kolesiagasse 4 (Tirnau) Domplatz 3 Stadtgeschäft Telephon Nr. 209.“ Na to nemško pismo bodo slovenski odjemalci seveda kar drli v Gärtnerjevo pekarijo.

— **V Novo vas pri Rakeku** je prišel 16. t m potnik tvrdke Anton Krisper iz Ljubljane in se je oglasil pri trgovcu g I. Modicu ki je že čez 20 let odjemalec firme Krisper Gosp. Modic je potniku povedal, da od nemškutarskih tvrdk v Ljubljani ne bo več kupoval in je potnika odslovil.

— **Kamnik v senci bajonetov.** Do ljubljanskih dogodkov smo Kamničani živeli jako mirno življenje. Ko pa smo izvedeli, da so c. in kr avstrijski vojaki streljali na popolnoma nedolžne naše brate v Ljubljani, da sta bila dva ustreljena, več pa težko ranjenih, zavrela je tudi naša mirna kri. Nismo sicer hrupno dajali duška svoji nevolji, toda srca naša so bila razburjena vsled prizadetih nam krivic. Da vlada v Avstriji dvojna mera imamo v Kamniku jasen dokaz. Vse gostilne morajo biti zaprte ob 11. samo „Casino“, kjer se shajajo Kresse, Schäffer in drugi nemškutarski vladinovci, sme biti odprt do polnoči. Kakor se govori po Kamniku, je glavar Kresse v neki veseli družbi izjavil, da bode imel tisti gostilničar dalj časa odprto, ki ne sovraži Nemcev. V dotični veseli družbi se je tudi zabavljalo čez nekatere Slovence, zlasti čez župana Hribarja in gospo dr. Tavčarjevo. Glavarja Kresseta bi opozorili, da službuje na slovenski zemlji, da se torej niti za njegove vesele družbe ne spodobi da udrihajo čez naše ljudi. Zatorej — jezik za zobmi! — Kamniška garnizija se je pomnožila na 17 od pete do temena oboroženih mož. Minulo nedeljo so orožniki ustavljali k prvi maši idoče ljudi. Mislili so, da imajo pred seboj nevarne roparje, ki gredo nad mirne Kamničane. Prav lepa hvala za tako velikansko skrb. Živimo pač v senci avstrijskih bajonetov.

— **Kamniški okrajni glavar Kresse** z nekako nervozno odločnostjo zasleduje zaradi zadnjih dogodkov vsakogar, ki le količkaj čuti slovensko. Špijonažo ima zelo razvito. Od g. S gor pa doli do malega praktikanta K. se vsak peha zanj, prinašajoč mu „vestnih poročil“ Sad teh denuncijacij je okusil sodni avskultant L, katerega je deželno sodišče na glavarjevo ovadbo premestilo v Gornji grad. To je nezaslišno! Gospod glavar, svetujemo vam prav odkrito, uredite raje svoje domače razmere, o katerih se že otroci pomenkujejo, — mesto, da preganjate poštene ljudi. Sicer pridemo z jasnejšimi delikatnimi stvarmi na dan!

— **Kaj pa to pomeni?** Na drž. železnici je te dni skladiščnik Slak odklonil dve pošiljatvi, ker je bil tovorni vozni list izpolnjen samo v slovenskem jeziku. Pošiljatvi ste bili naslovljeni v Borovlje in v Bistrico v Rožni dolini. Skladiščnik je zahteval, da se mora Borovljam pristaviti Ferlach, Bistrici pa Feistritz Ali mislijo gotovi železniški nastavljenci, da bodo v Ljubljani delali s slovenskim jezikom tako, kakor na Koroškem?! Železnica je dolžna sprejeti samoslovensko izpolnjene tovorne vozne liste in noben železniški nastavljenec ne sme zavračati pošiljatev, če je kraj, kamor je pošiljatev namenjena, pisan v slovenskem jeziku. Zahtevamo od železniške uprave o opisanem slučaju natančnega pojasnila, sicer bomo o stvari še govorili.

— **Javni napisi.** Okrajno glavarstvo v Postojni je izdalo k štev. 23 123 dolnji razpis na županske urade vseh svojih občin. Ta razpis priobčujemo za danes brez vsakega komentarja. Razpis sam ima pa sledeče besedilo: Županstvu občine v N N. Povodom zadnjih demonstracij so se glasom došlih poročil v nekaterih občinah odstranili, oziroma zamazali nemški napisi na krajevnih tablah, nameščenih na koncih posameznih vasi, v nekaterih krajih pa so celo občinska predstojništva samovlastno dala odstraniti dvojezične table v svrho, da se jih nadomesti s samo slovenskimi. Tako postopanje pa je popolnoma nezakonito in nedopustno. § 9 zakona z dne 29. marca 1869 drž. zak. štv. 67 o ljudskem štetju veleva, da je v vseh krajih napraviti na občinske stroške napisne table in da se morajo vse te table vedno ohraniti tako, da se lahko berejo, nadalje da ima c. kr. deželna vlada določiti, v katerih deželnih jezikih je treba besedilo na krajevnih tablah pisati. Z ukazom z dne 18 oktobra 1892 štv. 2092 je c. kr. deželno predsedstvo določilo, da mora biti nap s na krajevnih tablah na Kranjskem dvojezičen, slovenski in nemški; vsled tega se je tam, kjer so se nemški napisi v zadnjem času zamazali ali celo odstranili, kršila ta naredba, oziroma ravnalo se je zoper določbe omenjenega zakona. Županstvu se tedaj naroča nemudoma vse krajevne table dati pregledati, ter ukreniti, da se zamazane table takoj očistijo, nečitljivo besedilo na njih popravi ter nemški napis zopet namesti tako, da bo besedilo tabel zopet popolnoma ustrezalo prej omenjenemu tozadevnemu ukazu c kr. predsedstva. To vse se mora zgoditi v najdalje 8 dneh in storim gosp. župana osebno odgovornega za točno izvršitev, o kateri je potem poročati. V ta drugem opozarjam gosp župana na tuk odlok z dne 26 septembra 1908 štev. 22 177. C. kr. okrajno glavarstvo v Postojni, dne 9. oktobra 1908. Podpis nečitljiv.

— **Zadeva prezidavanja mestnega poslopja v Idriji.** Poslopje je do polovice sezidano in zidovje bo zelo trpelo, če se ne spravi do zime pod streho. Deželni odbor bi vendar moral vedeti, da se bo stavba morala dokončati in čim dalje se bo odlašalo, tem večja bo škoda za občino. Ne le da bi trpela solidnost nove zgradbe, tudi nima občina nobene najemščine od napol prezidanega poslopja. Škoda torej dvojma! Dve tretjini idrijskega prebivalstva zahteva prezidavo, vsi izvoljeni občinski odborniki (24 po številu) so glasovali za prezidanje, a deželni odbor zabranjuje prezidavo na veliko škodo občine. Ali bo res treba naperiti proti njemu odškodninsko tožbo. Svoje postopanje opravičuje deželni odbor s slabim finančnim stanjem idrijske občine. Gmotno stanje občine res ni baš najugodnejše, ali še zmeraj ugodnejše, kakor marsikatere druge občine. In s prezidavanjem se gmotno stanje nikakor ne bo poslabšalo, marveč bo prezidano poslopje občini donašalo vsaj obresti od zazidane glavnice ne vpoštevajoč velike moralne koristi, ki jo bo imelo poslopje za mesto. Kdo pa je kriv, da se nahaja občina v nepovoljnem finančnem stanju? Država in dežela! Prva kakor druga imata velikanske dobičke od Idrije, a doslej še nista potrošili komaj več od vinarja za Idrijo. V zadnjih desetletjih je izplačala Idrija samo deželi okroglih 500 000 K deželne naklade. In koliko troši dežela za Idrijo? Prelistajo naj se vsi deželni računski zaključki, pa se ne bo našlo postavke za Idrijo. Vsa druga kranjska mesta, ki imajo državno srednjo šolo, so mnogo manjša od Idrije in niti z daleka ne donašajo toliko dobička državi, kakor ravno Idrija. Poglejte samo v Kočevje! Za 144 ondotnih dijakov ima država sredstva na razpolago, za 320 idrijskih, ki so zvečine sinovi c. kr. rudniških uslužbencev, pa ne. Kočevje ima 2421 prebivalcev, Idrija pa 5728 po zadnjem ljudskem štetju. Seveda tam Nemci, tu Slovenci Ali je bila že kdaj naša c. kr. vlada pravična Slovencem! Tudi za 124 nemških dijakov v Ljubljani je potreba posebne državne gimnazije. Idrija pa naj si vzdržuje svojo srednjo šolo, če jo hoče imeti, sama! Se li po takih razmerah ne sramujejo oblastva govoričiti o slabih gmotnih razmerah idrijske občine in se nanje sklicevati! Da bi država in dežela količkaj izpolnjevali svoje dolžnosti napram Idriji, bi se ta nahajala v dobrih gmotnih razmerah in njeno zunanje lice bi bilo drugačno Kaj vse stori država za nemška ali češka mesta, v katerih so c kr. rudniki. Celo privatni podjetniki store več za svoje kraje, ko pa država za Idrijo. Deželni odbor naj bi poskrbel, da bo dežela vsaj obresti vplačala od ogromne glavnice, ki jo je Idrija skupaj spravila, in na mah se bodo zboljšale idrijske gmotne razmere in rešen bo brezpotrebnih skrbi za te. Apeliramo ponovno na deželni odbor, da reši nujno zadevo prezidanja mestnega poslopja in tako, kakor to želi dvetretjinska večina idrijskega prebivalstva, ker bo sicer on nosil vse posledice, ki bodo iz tega nastale.

— **Samostanska šola v Idriji.** Po Idriji se je raznesla govorica, da je samostanska šola, neke vrste dekliška meščanska šola, sklenjena stvar in je ministrstvo dovolilo 26 000 K podpore, pogojno, da se šola otvori z novim letom. Ta vest ni nepričakovana. Že večkrat se je govorilo, da se hočejo naseliti uršulinke ali druge šolske sestre v Idriji in otvoriti tu svojo šolo. Kar je osupnilo napredne kroge, je dejstvo, da je vlada obljubila tako visok prispevek. Osupnilo zategadelj, ker je Idrija po pretežni večini napredno mesto in vlada vendar ne more podpirati teženj, ki so nasprotne ogromni večini mestnega prebivalstva. Iznenadila je ta vest tudi zategadelj, ker je vlada doslej skrajno mačehovsko nastopala proti Idriji, dasi mesto plačuje za Ljubljano največji davek na Kranjskem in donaša idrijski rudnik državi velik dobiček. Spominjamo le, da je morala mesto drago plačati erarični travnik za zgradbo realčnega poslopja in do je država naklonila tako potrebni mestni realki, s katero ima mestna občina letnih troškov do 60.000 K, le neznatno podporo 5000 K na leto. Sedaj pa ima naenkrat 26 000 K za samostansko šolo. V Idriji je sedemrazredna dekliška šola, in z letošnjim šolskim letom se je imel otvoriti 8. razred, kar pa se ni zgodilo, brezdvomno posledica namena otvoriti samostansko meščansko dekliško šolo. Če se sedanja rudniška dekliška šola izpopolni v osemrazredno, je samostanska meščanska šola popolnoma odveč. Če že hoče ministrstvo prispevati za višjo izobrazbo idrijskega ženstva, naj ustanovi posvetni učni zavod, redovniški šoli pa se bo napredna Idrija uprla z vso odločnostjo.

— **Županstvo občine Rakek** je dobilo od glavarstva v Logatcu ta-le „ferman“: „Kakor je razvidno iz semkaj predloženega prepisa zapisnika o seji tamošnjega občinskega odbora, ki se je vršila dne 26 septembra 1908, je občinski odbor v tej seji sklenil med drugim resolucijo, v kateri se kritikuje postopanje vojaštva povodom izgredov v Ljubljani dne 20. septembra t. l. zahteva preiskave glede izvolitve častnikov poveljnikov in določitve moštva za asistenco, dalje zahteva, naj se pošlje popravek v one nemške časopise, kateri so pisali o zadnjih dogodkih izza časa izgredov v Ljubljani in slednjič naj se stori potrebne korake, da se c. in kr. pešpolk št. 27 premesti iz Ljubljane. V ravno tej seji je sklenil občinski odbor tudi, naj županstvo odstrani dvojezične napise na krajevnih deskah in naj jih nadomesti s samoslovenskimi napisi. Gori omenjeno resolucijo je poslalo županstvo tudi c. kr. deželni vladi v Ljubljani. S tem sklepom, ki se zadeva tudi ob sedaj obstoječe zakone, pa je občinski odbor tamošnje občine prekoračil svoj delokrog, ki je natančno začrtan v določilih §§ 28 in 29. občinskega reda. Kajti soditi o tem in preiskavati, je li bilo postopanje vojaštva ob izgredih pravilno ali ne, so poklicane edinole vojaške oblasti. Ravno te oblasti določajo posameznim vojaškim krdelom svoja stojišča in garnizije. Kar se tiče napisov na krajevnih deskah, imajo ti biti po obstoječih predpisih v obeh v deželi navadnih jezikih, to je v nemškem in slovenskem in imajo tudi taki ostati, občinski odbor pa ni opravičen niti poklican, to izpreminjati. Z ozirom na to, da je občinski odbor z zgoraj označenimi sklepi svoj delokrog prekoračil in obstoječe zakone kršil, razveljevlja c. kr. okrajno glavarstvo kot nadzorovalna oblast v smislu § 95. občinskega reda za Kranjsko gori omenjene sklepe občinskega odbora, v kolikor se ti tičejo predstoječe zadeve, ter prepoveduje njega izvršitev. Proti temu odloku gre županstvu — ki ga pa ima v to pooblastiti občinski odbor — priziv na c. kr. deželno vlado v Ljubljani, katerega bi bilo vložiti pri tem c. kr. okrajnem glavarstvu tekom 14 dni po vročitvi, ne vštevši dneva vročitve.“ — Prihodnji teden bodemo natanko razložili, v koliko so glavarstva upravičena izdajati take „termane“. Slovenska županstva že sedaj opozarjamo na ta pojasnila.

— **Da ne bomo krivični.** V idrijskih glasovih se je prijavilo več dvojezičnih napisov, ki ne delajo časti slovenski Idriji in še manje dotičnim posestnikom. To objavljenje ni popolno. Okrožni zdravnik Slovenec ima na svoji hiši tudi nemško-slovenski napis. Proč ž njim in na dan s samoslovenskim! Kaj pa samo nemški F. X Goli? Nekoč so se izpodtikali nad opeko, ki je imela vžgane črke K. v. P. Črko „v“ so smatrali za začetnico nemške besedice von, dasi je začetnica besedice vitez. Odkdaj pa je X slovenska črka, tu je na mestu kritika. Upamo, da bodo v Idriji vsi zasebni posestniki odstranili v najkrajšem času vse dvojezične napise in jih nadomestili s samoslovenskimi!

— **Objestna nemčurska kramarja,** Götzl in Hahn, ki sta bila v četrtek na sejmu, sta bila toliko drzna, da sta na vse pretege zabavljala čez Slovence in Hahn si je še upal v poštnem vozu izreči, da ga znajo vsi Slovenci radi imeti, da on ne živi od Slovencev, ampak Slovenci od njega. Le malo je manjkalo, da ga sopotniki niso vrgli iz poštnega voza. Pri tem naj omenimo, da imamo v Ljubljani tudi par zelo narodnih slovenskih kramarjev, ki prodajajo pod takoimenovano „marelo“ galanterijsko blago. Teh torej ni zamenjati z našimi nemčurskimi nasprotniki. Da bo pa ljudstvo vedelo to ločiti, naj slavna slovenska županstva tem nemškim kramarjem določijo poseben skupni prostor če že morajo prostor imeti.

— **Je li to prav?** Iz Celja se nam piše: V hotelu „Beli vol“, ki je sedaj slovenska last, se toči še vedno nemško — gössko — pivo. Ali je to spodobno za slovenski hotel? Mi upravi tega gostilničar-

(Dalje v prilogi).

skega obrta prijazno, a resno svetujemo, da čimprej odpravi to anomalijo.

— **Celjski Slovenci in nemško gledališče.** Vsled nestrpnosti in zlobnosti Nemcev so se celjski rodoljubi emancipirali od teh že pred mnogo leti tudi v družabnem življenju in v socijalnem oziru. Ta osamosvojitev je bila z malimi izjemami jako lepo izvedena. Le v žrelo nemškega gledališča so nekateri rodoljubi žal, še zadnja leta nosili svoje slovenske „groše“. Mislimo, da po zadnjih dogodkih v Ptuju, Celju, Mariboru in v Ljubljani nam ni treba o tem mnogo pisati, temveč opozarjamo le, da obstoji v Celju sklep, vsled katerega pridejo prej ali slej na sramotni oder oni izdajalci, ki bi se še predrznili zahajati v celjsko gledališče; od besed prestopilo se bode k dejanju. Bomo videli!

— **Nemški razgrajači pred sodiščem.** Iz Maribora nam pišejo: Včeraj in danes vršila se je pri tukajšnjem okrožnem sodišču obravnava proti onim 12 Nemcem, ki so bili obtoženi, da so se dne 19. septembra t. l. zvečer udeležili izgredov proti Slovencem ter razbili na „Narodnem domu“, pri „škofiji“ šipe ter strgali slovenske napise pri „Ljudski posojilnici“, pri dr. Pipušu, dr. Rosini, pri krojaču Božiču itd. Predsednik sodišča je bil deželnosodni svetnik Morocutti, votanti deželnosodni svetnik dr. Wokaun, dr. Fraidl in Canjkar (torej trije Nemci in eden Slovenec!) kot javni tožitelj je bil državni pravdnik Verderber, zastopnik privatnih udeležencev je bil dr. Pipuš, dočim sta obtožence zagovarjala dr. Mraulag in dr. Orosel. Od obtožencev bili so samo trije stari čez 20 let, dočim so bili ostali večinoma mlečnozobi fantalini od 14—18 let, ki so pri obravnavi jako predrzno nastopali in od konca do kraja vse tajili. Oba zagovornika sta se na vse pretege trudila obdolžence oprati, ter sta vedno opozarjala na ljubljanske dogodke in na hipno razburjenje vsled teh dogodkov. Veliko ogorčenje je vzbudilo med poslušalci obnašanje predsednika, ker je mirno prepustil zagovorniku vplivati na priče. Od neke priče zahtevalo se je celo naj pove, kakšen klobuk, kakšen trak in kakšno kravato je obdolženec imel! Ob ½2. popoldne je bila sodba razglašena: Od 12 obtožencev jih je 6 obsojenih in sicer radi javnega nasilstva: Albin Skoliber na 2½ meseca, Karl Schalamon na 6 tednov, Franz Nerath in Josef Sternischa vsak na 1 mesec, in Franz Jammerneg in Karl Czerweny vsak na 1 teden zapora. Oproščeni so bili: Franz Kowatschitsch (slov. čevljarja sin iz Šoštanja), Jozef Lorber (viničarja sin od Sv. Ane), Karl Gollesch, sin slovenskega krčmarja pri Št. Vidu nad Grobelnim!) Josef Haller, trg. učenec, F. Welle in A. Löschnig. Kakor se je pri obravnavi jasno pokazalo, bili so vsi obtoženci nahujskani in zapeljani. Skrbeli pa bomo, da tudi glavni krivci in hujskači ne odidejo zasluženi kazni. Imena so nam že znana.

— **Zavedni slovenski trgovci.** Trgovski potnik, ki potuje po Dolenjskem, nam poroča, da ondotni slovenski trgovci dosledno odklanjajo blago iz nemških tovarn in da nemške potovalce drugega za drugim pode skozi vrata. Nihče ne dobi nobenih naročil. Tudi Franckove cikorije ne marajo, pač pa se vedno bolj udomačuje kavna primes „Jugoslovanske tovarne kavinih surogatov“, ki prekaša glede kakovosti vsako drugo. Izvedimo Slovenci vsepovsod in dosledno geslo „Svoji k svojim!“

— **Koslerjevi agentje** trosijo okrog laž, da jemlje Auerjeva pivovarna pivo od Koslerja in ga prodaje za svoje. Slovensko občinstvo opozarjamo, da je to zgolj manever Koslerjev, da bi zbegal slovenske gostilničarje. Čujemo, da bo Auerjeva pivovarna kazensko postopala proti vsakomr, ki bi o njej trosil take laži.

— **Iz davčne službe.** Davčni oficijali Franc Modrijan, Karel Vilfan, Ivan Wencais in Franc Uršič so imenovani za davčne upravitelje v IX. čin. razredu, davčni asistentje Matija Wrinskele, Ivan Demšar, Rudolf Binter, Valentin Novak in Rajko Mlejnik pa za davčne oficijale v X. čin. razredu.

— **Iz šolske službe.** Dosedanja volonterka v Tržiču gdč. Marija Jelenc je imenovana za provizorično učiteljico in voditeljico šole v Kolovratu. Absolvirana učit. kandidatinja gdč. Frančiška Grošelj je imenovana za provizorično učiteljico v Krašnji. Učiteljica gdč. Amalija Donati v Mokronogu je zaradi bolezni dobila dopust in pride na njeno mesto absolvirana učit. kandidatinja gdč. Terezija Peršič.

— **Iz šolske službe.** Absolvirana učiteljska kandidatinja gdč. Josipina Sterlekar je imenovana za provizorično učiteljico v Banjaloki.

Telovadba. V Narodnem domu v Sokolski dvorani se vrši telovadba za **člane** v ponedeljek, sredo in petek; za **vajence** v torek in četrtek od 8. do 9. ure; za **deški naraščaj** v ponedeljek in četrtek od 5. do 6. ure.

Za mestne uboge je daroval tukajšnji trgovec z obleko g. Josip Olup sveto 50 K.

Iz gledališke pisarne. V nedeljo popoldne ob **pol 3.** je predstava izven abonementa (za lože par) ter se uprizori prvič Barretova drama „V znamenju križa“ ob znižanih cenah. Zvečer pa se poje četrtič Puccinijeva opera „Madame Butterfly“. P. n. občinstvo blagovoli prihajati k predstavam vsaj par minut pred začetkom, da se ne moti ouvertura! – V torek se uprizori prvič Laufsova velezabavna burka iz velikomestnega življenja „Vražja misel“.

Slovensko gledališče. Repriza operete „Valčkov car“ je napolnila gledališče do zadnjega kotička. Uspeh predstave je bil povoljen. Dijaštvo je celo tulilo. Vendar je treba reči, da smo pričakovali nekoliko več. Ne bomo se izpodtikali ob posamičnih pomanjkljivostih, ki so bile morda samo slučajne. Časih zmanjka kakemu pevcu glasu vsled prehlajenja ali iz drugega vzroka. Naravno pa je, da napravijo taki nedostatki mučen vtisk in kvarijo predstavo. V obče pa moramo reči, da je bila vsa predstava nekoliko preveč zaspana. Več temperamenta, več živahnosti bi bilo treba. „Flott“ mora iti opereta, pravijo Nemci. In tudi v igranju posameznikov in ensemblov bi bilo treba marsikaj izpopolniti in ta in ona arija bi imela lahko večji uspeh, če bi se bolje prednašala. Nismo pretirani v svojih zahtevah, ali nekaj več, nekaj popolnejšega, kakor se nam je včeraj nudilo, bi že smeli pričakovati. Priznamo pa, da sta bili g. Nordgartova in g. Hadrbolcova prav dobri.

P. n. posetnikom slovenskega gledališča z dežele Ker se opetovano pripeti, da p. n. posetniki slov. gledaliških predstav z dežele ne dobe več prostora ali pa se morajo zadovoljiti z igralskima ložama v II. nadstropju, se opozarjajo rojaki z dežele, da naj blagovolijo svoje želje glede prostorov z dopisnico ali pa brzojavno sporočati gospej Am. Šešarkovi, dnevni blagajničarki v Šelenburgovi ulici.

Opljuvani ženski. Snoči ste stali dve slovenski ženski z dvema vojakoma 27. pešpolka na Prulah. Ko sta prišli mimo dve njuni znanki in ju videli v taki družbi, sta ju opljuvali.

Moko Maggitscha & Fischerja v Beljaku baje prodaja mokar Zupančič za škofijo. Ali ni dobiti moke iz domačih mlinov?

Veveric je letošnjo jesen po bukovih in smrekovih gozdih Notranjske in Gorenjske obilo. Žival ima letos dosti hrane (žir, orehi, kostanj i. dr.), tako da je ne bo primanjkovalo za zimo. Krznarji bodo imeli na izbere male „kožuhovine“.

Polhov je letos nekaj več kot druga leta po Dolenjskem okolu Št. Jerneja, Leskovca in Šmarjete. Na Notranjskem in Gorenjskem so redki, ker zmanjkuje bukovine, ki se odveč izsekava. Po ribniških gorah in po Kočevskem se lovi še nekoliko izplačajo zaradi trgovine s polhovkami. Koder gozdov ni, tudi polhov ni.

Kedaj je dobilo Novomesto oficijelno ime Rudolfovo? Zadnjič vam je nekdo napačno poročal da obhaja to ime letos 50letnico. To pa ni resnica, kajti v Iv. Vrhovčevi knjigi: „Zgodovina Novega mesta“ se nahaja glede dovoljenja tega imena letnica 1865. Od tedaj se tudi uradno vedno rabi le „Rudolfovo“ in ne Novomesto.

Odtok vode v Gruberjevem kanalu. Da se struga nekoliko očisti nesnage, so pri jezu v Prulah uredili odtok tako, da spira voda redno strugo od mosta do Štepanje vasi. S tem se odvajajo zlasti smrad in klavnični odpadki in kri pri izlivu v Ljubljanico. Za jez v Prulah je zdaj v delu šest močnih zatvornic.

Nizko stanje naših rek. Vsled letošnje jesenske suše je nastalo že pomanjkanje vode. Suša na polju je mnogo škodovala, zlasti repi, korenju in pesi. — Stanje Save in Sore je pri Medvodah 25 cm pod normalom; Ljubljanica izkazuje nad Grubarjevim kanalom 20 cm pod normalom. Stari kmetje pravijo k temu: Letos nastopi ostra in zgodnja zima!

Slovenskim obrtnikom priporočamo si ogledati gostilniški napis g. Balija v Rožni dolini. Želeti bi bilo, da g. Balijo posnemajo vsi slovenski obrtniki, bode tudi občinstvo vedelo, katera vrata so mu odprta.

Slovensko pevsko društvo „Slovan“ priredi vinsko trgatev v nedeljo, dne 18. oktobra v gostilni g. A. Steinerja na Opekarski cesti št. 25. Začetek točno ob 4. popoldne. Vstopnina 20 vinarjev. Spored: Točno ob štirih popoldne prihod župana z občinskim zborom, viničaricami in viničarji, policaji, ječarjem, nočnim čuvajem. z gmajnsko godbo na čelu. Nato nastopi občinski pisar, ki prebere paragrafe, kako se je obnašati onim, ki zaidejo v gmajnski vinograd Za vsak utrgan sad je treba plačati v občinsko blagajno toliko, kolikor določi občinski komisar. Kdor vzame viničarici iz košare sad, ali upihne čuvaju laterno, ga župan strogo kaznuje. Komur bi se mošnja že tako osušila, da bi ne mogel plačati, bo zaprt. V gorico gre lahko vsak, tudi krasti je dovoljeno, zasačenemu biti pa ne. Ob koncu trgatve župan zapre kancelijo, proglasi republiko in otvori ples. Kogar bodo pete srbele, se bo lahko naplesal, da bo pomnil, kdaj je postala gmajnska županija republika. Medsebojne prijateljske in neprijateljske zveze posreduje c. kr. občinski poštar. Za dobro in ceno pijačo in gorka in mrzla jedila skrbi celo noč občinski oštir. (Točilo se bo češko budjeviško pivo.) Odbor.

Izlet Sokola I. preteklo nedeljo se je povsem obnesel. Udeležila sta se ga tudi obe ostali ljubljanski sokolski društvi, znano izletno podjetnost je pokazal trnovski Sokol. Točno ob polu 2. uri zatrobijo sokolski rogovi, in že se pomika nad 50 strumnih Sokolov v krojih pod vodstvom br. načelnika Kandareta po mestu proti Črnučam. Mirno in čisto jesensko ozračje in ravno prav toplo solnce je dalo izletu ono vabljivost, naravi pa oni čar zadovoljive jesenske tragike umirajočega življenja, ki je bil potreben, da se je izleta udeležilo tudi nad 150 civilnega občinstva — posebno mnogo dam --, ki se je peljalo z vlakom do Črnuč, odtod pa je šlo peš v Sotesko. Razvila se je neprisiljena zabava pod milim nebom med br. Sokoli in prijatelji sokolske družbe To je bila ena velika, iz raznih stanov sestavljena družba, ki se je znala skupno veseliti, ki se bo pa tudi znala solidarno vzajemno podpirati v vseh narodnostnih bojih. Družabne igre so zadržale izletnike skoraj do mraka. Vračala se je vsa družba skupno skozi Sv. Jakob v naravnost čarobnem večeru, pri polnem luninem svitu in pri najboljši volji.

Telovadno društvo „Sokol II“ priredi v soboto dne 7. novembra svoj prvi zabavni večer, v gostilni g. H. Češnovarja na Dolenjski cesti. Ker je spored kateri se priobči pozneje jako obsežen, obeta biti ta večer vseskozi zabaven.

Slika s pogreba Lundra in Adamiča. V izložbenem oknu trgovca s papirjem Jerneja Bahovca na Št. Peterski cesti je razstavljena slika, ki nam kaže ogromno množico 30.000 pogrebcev na pokopališču pri Sv. Križu, ko sta se pokopavali po nedolžnem ustreljeni žrtvi Lunder in Adamič. Slika je kljub pozni popoldanski uri krasno uspela. Če se oglasijo kupci za njo, se jim preskrbi.

II. redni občni zbor „Društva notarskih kandidatov graškega nadsodišča v Ljubljani“ se vrši v soboto, dne 31. t. m. ob pol 9. zvečer v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“ s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva, 2. volitev, 3. zavarovanje privatnih uslužbencev z ozirom na notarske kandidate, 4. slučajnosti.

Plesno šolo odpre zopet obče priznani plesni učitelj g. Adolf Praček v Ljubljani, natančneje bo razvidno iz inserata pozneje.

Šopek zrelih jagod nam je prinesel v uredništvo g. Matija Golob, trgovski potnik. Jagode je nabral pri Zatičini. Hvala!

Novo društvo. Ustanovilo se je „Prostovoljno gasilno društvo v Velikih Poljanah“.

Iz Lesec se nam piše: Odbor ljudskega slavja oziroma narodnega sejma, ki se je vršil 11. t. m. v Lescah v korist žrtvam septemberskih dogodkov v Ljubljani in družbe sv. Cirila in Metoda, je poslal za žrtve 300 K, za družbo sv. Cirila in Metoda pa 200 K. Slava prirediteljem in darovalcem!

Odbor „Belokranjskega Sokola“ v Črnomlju se je konstituiral tako-le: Starosta: dr. Josip Malerič, podstarosta: Anton Zurc, načelnik: Ignac Klinc, tajnik: Ivan Ušlakar, blagajnik: Avgust Kunc, gospodar: Josip Škubic, odborniki: Janko Strugar, Alojzij Fabjan, Janko Weiss, Jakob Šenica, namestniki: Jožef Fabjan, Anton Epik, Fran Malerič, preglednika: Rudolf Schiller, Fran Kramarič.

Neki trgovec v Kandiji je dobil kupno ponudbo za kože, kjer je kot odpošiljalec: „Lederfabriks-Niederlage Adolf Mechur iz Celovca“ v ti-le klasični slovenščini: „Jas Vam Preporočam zdei najboljše Upretežene 3krat einsecane Poplate 3 do 12 kil teške po Kr 2·90 ena kila. Pri najmanje uzimanju 10 polovic koš. (!kož.) Ka zdei na Jesen Poplati dražji bodo. Vam zdei Preporočam taki naročiti In Vas zagvišam za najbolšo Posrežbo in Zadovolnost. Sštovanjem A. Mechur m. p.“ No, dokler bodo nemški prodajalci tako ponujali, se bo pač lahko držati glasila: „Svoji k svojim!“

Trgatev na Dolenjskem je že povsod končana. Trškogorci so pridelali tako veliko dobrega vina, kakor že dolgo ne. Belokranjci imajo izborno kapljico. Jako dobro se je posebno obneslo v semiški in metliški okolici, kjer je nova trta prvikrat dobro obrodila. Posode primanjkuje tako, da delajo k čebrom pokrove, v katere hranijo vino. Cena je zmerna in je želeti, da pridejo kupci iz drugih krajev.

Letošnji vinski pridelek in vinska kupčija. Sedaj, ko je vinska trgatev z malimi izjemami že povsod popolnoma zgotovljena, smemo trditi, da je letošnja vinska letina, vsled izvenredno dolgo trajajočega lepega vremena, ne samo v kvantitativnem, marveč tudi v kvalitativnem oziru izborna, in to ne samo na Kranjskem, marveč tudi v vseh kronovinah naše države. Pa tudi Italija, Francija, Nemčija, Španska imajo jako bogato vinsko letino. Povsod primanjkuje posode, tako da so mnogi producenti, ki svojega obilega pridelka ne morejo spraviti v kleti ali v sode, primorani oddajati mošt za slepo ceno, ki niti približno ne pokrije pridelovalnih stroškov. Tudi pri nas na Kranjskem se marsikje in marsikteremu taka godi. Da je povsod takšno primanjkovanje posode, je pripisati kolikortoliko tudi dobri sadni letini. Ker se ni moglo prodati sadja, se je povsod napravilo mnogo sadjevca, katerega pa morajo sedaj nekaterniki zavreči, da spravijo mošt v sode. Obžalovati bi bilo, ako bi se letos kdo spozabil, da bi primešal moštu ali vinu kaj postavno nedovoljenega ter to prodajal kot pristno vino ali kot vino sploh. Takemu se bo brez usmiljenja na prste stopilo ter ga na podlagi nove vinske postave strogo kaznovalo. Takega naj se brez obotavljanja na merodajnem mestu naznani. Edina sreča je še, da traja še vedno tako ugodno vreme, da se more pustiti grozdje na trti, ne da bi se pokvarilo, nasprotno, sedaj še pridobiva na dobroti, ker se sladkor v njem vsled gorkote in suše še bolj koncentruje. Sedaj trgano grozje ima na Dolenjskem 17—21 in celo do 23% sladkorja, kar je odvisno od lege in trtne vrste. Letošnja vina bodo potemtakem, kolikor se da že po moštu soditi, močna, prijetnega in milega okusa, se bodo rada čistila, ker se je vse v lepem vremenu spravljalo in ker je mošt pravilno in dobro pokipel. Glavno je pa, da se to dobro blago čimprej v denar spravi, ker je vina, kakor že gori omenjeno, povsod dosti, ne pojde ravno tako hitro v promet, kakor si producenti žele, posebno pa ne, če cene ne bodo kraju in dobroti vina primerne. — Kar se cene tiče, ni mogoče konkurirati z južnimi kraji, kjer so pridelovalni stroški razmerno s produkcijo mnogo manjši kot pri nas in proti severu, zato je pa pridelek tod ves drugačen, namreč konzumentom prikladen. In to je pri nakupovanju vedno upoštevati. Naj se toraj vino vsaj sedaj v jeseni in pozimi ponuja in prodaja po takih cenah, da se omogoči živa vsestranska kupčija ter da se s primerno nizko nastavljenimi cenami po gostilnah druge pijače nekoliko izpodrinejo. Spomladi se lahko zopet vse spremeni. — Pravih trgovskih cen letošnjemu vinu še ni nikjer nastavljenih, a ker se kupčija že povsod pričenja, čeprav šele v malem, bi bilo dokaj umestno in za vinogradnike posebne koristi, ako se že sedaj določijo cene moštu v posameznih občinah ali okrajih ter cene tudi po listih razglasijo, da se kupce opozori na dotične kraje. Če bodo pridelovalci in prodajalci nastavili primerno nizke cene, bo tudi konzum večji in s tem bo vsem krogom ustreženo.

V proslavo 60letnice cesarjevega vladanja se je blagoslovila dne 4 oktobra krasna nova šolska zastava ljudske šole v Žužemberku. Ob tej priliki si dovoljuje šolsko vodstvo izreči iskreno zahvalo vsem, ki so s svojimi darovi pripomogli k nabavi zastave. Zlasti požrtovalnim gospicam, ki so z nabiranjem prispevkov in prireditvijo predstave „Prvič pri fotografu“ mnogo pripomogle, da se je zastava mogla nabaviti.

Olepševalno društvo v Mokronogu se je nameravalo lani ustanoviti in se je zanj takrat nabrala neka vsota. Ker do sedaj ni sledu o tej ustanovitvi, sklepa se, da je vsa stvar padla v vodo in da društva ne bo. Naj bi se ona nabrana svota vporabila v kak drug dober namen! Bi li ne hoteli dotični darovalci tisto vsoto darovati za uboge reveže ranjence v ljubljanski bolnici?

Velika nesreča bi se kmalu pripodila v Semiču v ponedeljek, ko so odhajali sejmarji. Pol ure od Semiča proti Strekljevcu, kjer je cesta jako ozka, se je prevrnil sejmarski voz novomeškega trgovca in župana gosp. Ogoreutza ter podkopal pod seboj trgovskega sotrudnika gg. E. Kristana in P. Biščana. Več centov blaga je ležalo na teh dveh, ki sta obupno klicala na pomoč. Trgovca g. Ravnihar in g. Ogrin ter nekaj kmetov je kmalu odkopalo ponesrečenca, od katerih je prvi lahko ranjen na glavi in kolenu, drugemu pa je bilo še naslednji dan slabo, ker ga je hudo stisnilo. K sreči je ob cesti nekaj pečin, ki so obdržale voz, da se ni skotlal po 10 metrov globoki dolini. V tem slučaju bi se zgodila gotovo strašna nesreča. V Semiču je vsako leto šest velikih semnov, pot pa tako slaba in zanemarjena, da je že čudno, da se večkrat kaj hujšega ne zgodi. Cesta je deželna in je skrajni čas, da se kaj ukrene.

Da ne znajo v restavraciji na postaji Zidani most slovenski, se ljudje pogosto opravičeno pritožujejo. Te dni je pa prišel v naše uredništvo starejši gospod, ki se mu je pred mnogo leti isto zgodilo, da ga ni na Zidanem mostu v restavraciji na postaji nihče slovensko razumel. Gospod se je pritožil na direkcijo južne železnice in dobil je odgovor, da se bo skrbelo, da bo v I. in II. razredu omenjene restavracije nastavljen po en marker, ki bo znal slovenski. Nastavili so res dva taka markerja. Tudi dandanes znajo v tej restavraciji slovenski, samo govoriti nočejo v naši materinščini. Naj bi slovenski potniki vedno govorili slovenski v restavraciji na postaji Zidanega mosta in kmalu bodo ondotni nastavljenci govorili vsi slovensko!

Glavni zbor „Narodne stranke“ na Štajerskem bo dne 8. novembra. Velike važnosti bo posebno zaradi bližajočih se deželnozborskih volitev.

Smrten padec. Ko je 76letni gostač Josip Lešnik v Slovenski Bistrici obiral grozdje, je padel tako nesrečno z lestve, da se je ubil.

Vinokupci! Svoji k svojim! Opozarjamo vse vinokupce, ki prihajajo v brežiški okraj, da so najzagrizenejši sovražniki Slovencev: Fr. Matheis, del Cott, Schniderschitsch, Faleschini ter brežiška graščina. Vinorejska zadruga v Brežicah, „Narodni dom“, daje vsa potrebna pojasnila. Najširša slovenska javnost mora zvedeti, kje kupujejo nekatere „narodne“ gostilne vino.

Iz Laškega trga se nam piše: V nedeljo 14. tega mes. je bila tu vinska trgatev. Priredilo jo je naše tuk. slov. bralno društvo v prid revne šolske slovenske dece. Napovedali so se nemčurji iz Celja, a so izostali; škoda, saj bi jih bili spodobno njih nastopu pogostili. Prihiteli so pa na prireditev nam bratje Slovenci iz Celja, Žalca, Brežic, Trbovelj, da še celo iz Ljubljane ste bili dve narodni gospodični. Pri prireditvi tako lepe trgatve gre največja zahvala gospe Elsbacherjevi, g. ravnatelju Balcerju, gg. Kranjcu, Sagadinu, Krašku, Drolcu in Rebolju. Le tako naprej! Presenetite nas zopet kmalu s kako prireditvijo. Na zdar!

Umrl je v Celovcu 89 letni c. kr. finančni računski svetnik v pok. Franc Kosiček doma iz Tržiča na Kranjskem.

Najstarejši odvetnik v Avstriji je umrl v torek v Gorici. Piše se Pavel pl. Bizzaro. Dosegel je starost 95 let. Odvetnik je bil od leta 1841; svojo odvetniško prakso je izvrševal do konca svojega življenja. Bil je soustanovitelj pomorskega kopališča za otroke v Gradežu ter se je mnogo potegoval za predelsko železnico.

Izginila je g. Regina Gutman, soproga trgovca Adolfa Gutmana v Gorici. Sumi se, da je zašla v vodo. Stara je 44 let in boleha že več časa.

Zaradi sleperstva in poneverjenja so stali pet dni pred tržaškim porotnim sodišču Leon Raiss, Emil Košir, Alojzij Paolazzi in Alojzij Sirovizza. Prvi je bil obsojen na 2 leti, drugi in tretji vsak na petnajst mesecev, zadnji je bil pa oproščen.

Novo okrajno glavarstvo v Tržiču na Primorskem se ustanovi najbrže že z novim letom. Novemu glavarstvu se priklopijo obrežni deli gradiškega in sežanskega glavarstva.

Slovenci v Ameriki. V Pueblo, Colorado je umla 63letna gospa Rus, slovenska dobrotnica doma iz vasi Raplje-Struge pri Dobrepoljah. Bila je krstna botra do 500 slovenskim otrokom. Istotam je umrl Jakob Blatnik. — V Skidmore. Kans. je neki Anglež gostilničarja Jožefa Pumpa udaril po glavi s polenom, v katerem je bil žebelj. Pump se je zgrudil in umrl.

Slovenka povožena v Ameriki. Iz Njujorka nam poroča prijatelj z dne 5. m. m.: Danes zvečer je skočila neka deklica pod dirjajoči vlak, ki jo je vso raztrgal. Bila je najbrž Slovenka, ker se je dobil pri njej list z napisom: Plehan, Ljubljana.

Razpis dobave lesa. C. kr. trgovinsko ministrstvo naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo 13. novembra t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Belgradu vršila ponudbena razprava, za dobavo 893 kubičnih metrov posebnega hrastovega stavbnega materijala. Natančnejši pogoji se dobe pri navedenem ravnateljstvu.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od

4. oktobra do 10. okt. 1908. Število novorojencev 12 (= 15 60‰), mrtvorojenci 3, umrlih 21 (= 27 30‰), med njimi so umrli za tifuzom (legarjem) 1, za jetiko 2 (eden tujec), vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 21. Med njimi tujcev 9 (= 42 85%), iz zavodov 12 (= 57·14%). Za infekcijoznimi boleznimi je obolelo, in sicer: za škrlatico 2, za vratico 5, za ušenom 1.

Prvi „Kinematograf Pathé" prej „Edison" na Dunajski cesti nasproti kavarne „Evrope" ima od danes do vštetega torka sledeči velezanimiv spored: Nesrečna kuharica. (Komično). Zimski športi. (Interesantno, po naravi posneto.) Prva suknja na škrice. (Komično.) Ljubosumnost in blaznost. (Drama v 22. slikah.) Častilec gospe Bogatinove. (Komično.)

Domač zavod za prikrojevanje. Gospica Marica Slavčeva-Nachtigall, bivša slovenska igralka, ima svoj zavod za prikrojevanje v hiši „Narodne tiskarne, Ljubljana, Knaflove ulice št. 5. Več v inseratu.

Žena je pobegnila. Ženi vrtnarja Luke Tomšiča pri novem pokopališču pri Sv. Križu se je zopet, in to tretjič, zljubilo s svojim oženjenim ljubčkom in očetom 3 otrok Francem Novakom odjadrati v svet. Pustila je možu 4 male otročičke v skrajni bedi. Žalostno to za mater, katera zapusti svoje otroke. Tudi deroča zver svoje mladiče brani, ta pa zapusti svoje meni tebi nič. Če bi kdo kaj zvedel, kje da se nahajata, so prosi, da naznani to policiji ali orožništvu.

Tatvine po deželi. Kramarju Franu Arku je bila v Ribnici ukradena zlata amerikanska žepna ura z dvojnim pokrovom, ki je imela žimnato verižico, ki je imela za obesek Kolumski tolar in zlat križec. Nadalje niklasta žepna ura s srebrno verižico in oksidirana ženska ura. Škode je 240 K. Tatvine sumljiv je nek 24 let stari delavec, in govoril hrvaško. — Posestniku Mülerju in Šmucu je bila v ponedeljek ukradena zlata žepna ura s pozlačeno verižico. — V Trnovem na Notranjskem so prišli tatovi pri trgovcu Alojziju Narobetu s ponarejenim ključem v trgovino in pokradli več raznega usnja, kave in 37 K denarja. — Hotelirki g. Ivani Novakovi v Ilirski Bistrici je bila v vlaku do Št. Petra ukradena usnjata torbica, v kateri je imela 157 K denarja — V Spodnjem Logatcu so tatovi vlomili v stanovanje zdravnika g. dr. Mayerja ter odnesli več ženskega perila. Sled za storilci vodi proti Trstu.

Tatvine v mestni klavnici. Zadnji čas so se začele pojavljati tatvine v mestni klavnici. Temu je izginil kos loja, onemu ledice, tretjemu zopet kaj drugega in tako je zmanjkalo raznim mesarjem čez 80 kg blaga, ki je bilo napravljeno za na trg. Iz vseh okoliščin so oškodovanci sumili, da mora biti to domač tič, kateremu so pa že polomljene peruti. Te dni so prišli nekemu hlapcu na sled, ki je ukradel zopet večji kos mesnine in jo nekam prodal. Stranka, ki je mesnino hupila, seveda ni vedela, odkod izvira, še manj pa, da je bila ukradena. Oškodovani mesarji sedaj vedo, pri čem so, zadevo pa dobi v roko sodišče.

Trpinčenje živali. Ko sta včeraj okoli 4. popoldne po Poljanski cesti gnala dva hlapca nekega bika, je žival od utrujenosti in lakote padla na tla. Neusmiljeneža sta jo nato začela s čevlji suvati in s palicami tako pretepavati, da je občinstvo glasno dalo duška svoji nevolji. Šele ob polu 7. zvečer je prišel potem voz, na katerega so pretepeno žival naložili in odpeljali. Oba se bodeta zagovarjala pred pristojnim oblastvom.

Ubeglega korigenda tukajšnje prisilne delavnice Ivana Kravcarja, ki jo je 13. t. m. z ondotnega vrta popihal, je že njegov oče 15. t. m. v poboljševalnico nazaj pripeljal.

Pobegnila sta iz zapora prostaka 17. pešpolka Ivan Krauland iz Srednje vasi pri Kočevju in Fran Peklar iz Rateč.

Izgubljeno in najdeno. Gospa Ana Keršičeva je izgubila denarnico s srednjo vsoto denarja. Mestni policijski stražnik Ivan Pust je našel konjsko odejo.

V trgovini Josipa Seuniga v Prešernovih ulicah je neka dama pustila ročno torbico. Dobi jo v prodajalni.

Koncert v „Iliriji". Nocoj in jutri zvečer se vrši v hotelu „Ilirija" koncert ljubljanskega seksteta. Več v inseratu.

Drobne novice.

— **Vest o potovanju nadvojvode Frana Ferdinanda v Rim** se dementira.

— **Zaradi industrijske železnice.** V ogrski občini Nagi Börsöny so začeli delati industrijsko železnico za dovažanje lesa iz gozdov. Kmetje, ki so dosedaj pri spravljanju lesa mnogo zaslužili, so hoteli železnico razdjati. Orožniki so streljali ter usmrtili dva kmeta.

— **Nemški cesar iznajditelj.** Nemški cesar je iznašel neko ovoro, ki ustavi poljubno vlake in avtomobile.

— **Poneverjena denarna pisma.** Dunajska „Länderbank" je poslala v dveh pismih na Moravsko 14.000 K. Pismi sta med potom izginili.

— **Velika nesreča v rudniku** se je pripetila v „Königsgrube" pri „Königshütte". Nastal je namreč požar, vsled česar je bil izhod zaprt. Dosedaj so izvlekli 6 mrtvih in 20 omamljenih.

— **Rodbinska drama.** V italijanski vasi Valle Okre je zblazneli kmet ubil s sekiro svoje 4 sine.

— **Iz krogov lepih čednosti.** Na Dunaju sta bila zakonska pl. Veith obtožena, da sta živela od tega, ker sta svojo lepo hčerko prodajala visokim aristokratom. Oče Veith je bil obsojen v enoletno ječo.

— **Denarno pismo z 58.000 K je zginilo** na neki sedmograški pošti. Denar je bil last poljedelskega ministra.

— **Pasivna rezistenca** je nastala na Severni železnici.

— **Velik požar v Sarajevu** je uničil 15. t. m. najrevnejšo trgovsko ulico „Baš Čaršijo".

Iščejo se priče.

V ponedeljek, dne 21. septembra t. l. popoldne okolu poludveh je stalo par ljudi pred trgovino Mihaela Kastnerja na Kongresnem trgu ter se vznemirjalo nad nemškim napisom. Gospod Fran Krapež, lastnik „Narodne kavarne" je stal mirno v krogu večje družbe pred svojo kavarno in je sedaj obdolžen, da je ljudstvo hujskal in navajal k javnemu nasilstvu. Ker takrat ni pazil, kdo je stal poleg njega, s tem vljudno prosi, naj dotični gospodje, ki so bili tedaj poleg njega in vedo, kako se je stvar vršila, izvolijo naznaniti svoj naslov zagovorniku gospodu drju. Antonu Šviglju, odvetniku na Miklošičevi cesti št. 22 v ta namen, da more priče pri sodišču še pravočasno prijaviti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Prepovedani shodi.

Celovec, 17. oktobra. Ker se je s Kranjskega oglasilo mnogo udeležnikov za slavnost v **Podljubelju, opozarjamo, da so prepovedani vsi shodi in vse priredbe.**

Ministrski svet.

Dunaj, 17. oktobra. Ministrski svet je imel snoči zopet sejo, ki je trajala štiri ure. Na seji se je sklenilo predložiti državnemu zboru zakonski načrt, s katerim se dovoljuje vladi **500 milijonov** kredita za vodne zgradbe, in sicer 400 milijonov za kanale in 100 milijonov za regulacijo rek. Ta denar se ima porabiti v 15 letih.

Kdo je glasoval za odgoditev češkega deželnega zbora?

Dunaj, 16. oktobra. Kakor se je izvedelo, so v predvčerajšnjem ministrskem svetu glasovali za odgoditev češkega deželnega zbora **vsi nemški ministri.** Proti odgoditvi so enodušno glasovali Prašek in dr. Fiedler ter oba poljska ministra Korytowski in Abrahamowicz.

Nemčija in Avstro-Ogrska.

Budimpešta, 17. oktobra. Nemški poslanik je izročil cesarju svojeročno pismo cesarja Viljema, v katerem naglaša, da Nemčija krepko vztraja v trozvezi in da odobruje tudi korak Avstro-Ogrske glede aneksije Bosne in Hercegovine. Cesarja je baje to pismo silno obradostilo.

Baron Aehrenthal.

Budimpešta, 18. oktobra. Cesar je sprejel danes v posebni avdijenci ministra zunanjih del barona Aehrenthala. Minister je svoj namen, odpotovati na Dunaj, opustil in ostane v Pešti do konca delegacijskega zasedanja.

Delna mobilizacija avstrijske armade.

Budimpešta, 17. oktobra. Ministrski predsednik dr. Wekerle je v klubu neodvisne stranke zaupno povedal, **da je sklenjeno mobilizirati del avstro-ogrske armade.** Z druge strani se ta vest dementuje.

Dunaj, 17. oktobra. Vojno ministrstvo je včeraj poslalo več šifriranih depeš na razna vojaška poveljstva, med temi tudi v Zagreb, Prago, Temešvar in **Ljubljano.**

Imenovanje in vpokojenje.

Dunaj, 17. oktobra. **Vojaški naredbeni list priobčuje sesarjevi svojeročni pismi glede imenovanja nadvojvode Evgena za generalnega inspektorja armade in vpokojenja generala Uexhülla.**

Poziv na dvoboj.

Praga, 17. oktobra. „Venkov" poroča, da je dal vsenemški poslanec Meyer po svojih zastopnikih Schreinerju in Posseltu pozvati na dvoboj češkega agrarnega poslanca Stojko. Ta je dvoboj odklonil.

Vstaja v Hercegovini?

Sarajevo, 17. oktobra. V Hercegovini je zavladalo nevarno gibanje med prebivalstvom. Železniški most pri Vranduku je bil z dinamitom razrušen, dasi ga je stražil močan vojaški oddelek. Železniška proga na tem mestu je porušena poldrugi kilometer daleč. Promet med Sarajevom in Mostarom prekinjen, prekinjene so tudi vse brzojavne zveze. Te dni je bilo na kolodvoru aretovenih več Srbov, ki so bili namenjeni v Belgrad, da vstopijo tamkaj v „legijo smrti".

Srbski trgovci.

Belgrad, 17. oktobra. Srbsko trgovsko društvo je izročilo ministru zunanjih del, dokorju Milovanoviću obširen memorandum, v katerem ga poziva, naj odločno brani srbske interese. V to svrho so trgovci pripravljeni žrtvovati življenje in premoženje. Minister je na to spomenico odgovoril, da bo Evropa na kongresu velikih sil bredvomno uvaževala srbske zahteve.

Avstrijski vohuni na Srbskem.

Belgrad, 17. oktobra. V Belgradu in drugih krajih Srbije so prijeli že mnogo avstrijskih vohunov, katerih mrgoli vsa država.

Obmejni promet.

Belgrad, 17. oktobra. Obmejni promet je vsled obojestranske silne napetosti zelo oviran. Osebni promet je reduciran na minimum. Na obeh straneh se delajo velike priprave. Mir je odvisen od resultata kongresa.

Bolgarski odgovor na nemško noto.

Sofija, 17. oktobra. Na noto nemškega poslanika glede orientske železnice je bolgarska vlada odgovorila, da je pripravljena se pogajati direktno z orientsko železnico, odklanja pa vsako pogajanje s Turčijo. Odškodnine 15.000 levov Bolgarska ni pripravljena plačati.

Smrt Sandanskega.

Berolin, 17. oktokra. Iz Carigrada javljajo, da je glasoviti bolgarski četovodja Sandanski umrl na ranah, ki jih je pred kratkim dobil pri nekem spopadu s svojimi protivniki.

Grški kralj Juri.

Berolin, 17. oktobra. Danes zjutraj je semkaj prispel grški kralj Juri. Na kolodvoru ga je sprejel cesar Viljem.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Sr. Borštnik v Bregunju 9 K, katere je nabralo slovensko omizje. — G. Mici Peternelova nabrala med rodoljubi 33·60 kron. — Gosp. Rikard Schrey v Lescah čisti dobiček velike narodne veselice dne 11. okt. 250 K. — G. Miho Rožanc, nabral na veselici 11. okt. v Lescah 15 K — G. Belica Orehkova nabrala ob priliki godovanja svojega očeta 5·58 K. — V hotelu Žumer v Cerknici je nabral g. notar Demšar med izletniki 15·10 K — G. Marica Posegova nabrala v veseli družbi pri gosp. Zdravcu v Kajžarju kot vstopnino v „menažerijo" 3·80 K. — G. Ivan Skočaj po posredovanju g. Keržana v Matuljah 5 K, ker je g. Ivan Dovgan v Materiji odstopil od tožbe. — G. Ant. Klun v Stainach na Štajerskem 5 K. — G. Maver, posestnik hotela „Vega" 5 K, kot poravnavo Maver — Jeršan. Skupaj 347·14 K. — Srčna hvala! — Živeli!

Za spomenik žrtvam: Gosp. Mici Peternelova na Bledu nabrala 33 66 kron, g. Rikard Schrey v Lescah del čistega dobička velike narodne veselice dne 11. okt. 150 K, g. Fran Stravs, mesar v Idriji 5 K, v gostilni Strgulcovi v Begunjah je nabrala gospica Mimi Stergulec 12·50 K, gosp P. Ljubič, Virje na Hrvatskem nabral na Hrvatskem 11 K. Skupaj 212 16 K. Srčna hvala!

Za ranjence 20. septembra: G. Mici Petrnelova na Bledu nabrala med rodoljubi 33·68 K. G. Rikard Schrey v Lescah del čistega dobička veiike narodne veselice dne 11/10. 150 K. G. Fran Stravs mesar v Idriji 5 K. Gospice Milka Medenova, Ivanka in Mimi Stergulceva so nabrale po župniji Begunje 145 K, v gost. Strgulc pa so bile nabrane 4 K, skupaj 149 K. G. Ante Vahtar v Voloski nabral med rodoljubi 11 K. Ob priliki trgatve je nabrala g. Josipina Steiner v Litiji 10 K Pri odhodnici g. dr. Skaberneta v Litiji je bilo nabranih 20 K. Županstvo v Gor. Logatcu prostovoljne doneske občanov v znesku 88 60 K. Ker je g. Ivan Dovgan v Materiji odstopil od tožbe proti g. Iv. Skočaj daruje slednji po posredovanju g. Keržana v Matuljah 5 K. G. Anton Klun v Stainach na Štajerskem 5 K. Tri kuharice iz hiše „Narodne tiskarne" po 1 K skupaj 3 K. G. Albina in Cecilija Končina v Gorenji vasi pri Zatični 10 K. Slovenski gostje v gostilni Antona Zabukovca 8·50 K. G. Karel Košak nabral na ženitovanju g. Frana Breskvarja v sredo, dne 14. t. m. 13·13 K. Gospa A. Kustrin v Ljubljani na Bregu nabrala v svoji prodajalni tobaka 3·11 K. Skupaj 515·02 K Srčna hvala!

Za obsojence vsled demonstracij: G. Jakob Babnik v Ljubljani 10 K, tri kuharice iz hiše „Narodno tiskarne" vsaka po 1 K = 3 K. Skupaj 13 K. Srčna hvala!

Za kočevskega Sokola: Gg. I. Grobelnik in inž. V. Kuketz vsak po 10 K, Skupaj 20 K. Živela!

14 izkaz za spomenik in žrtve 20. septembra 1908. Dne 15. oktobra 1908 došli so podpisanemu blagajniku „Združenega narodnega odbora" sledeči prispevki: Občina Lukovica na Kranjskem za spomenik in žrtve 50 K, Jakob Kogej, c. kr. notar v Ložu na Kranjskem za žrtve 25 K, Anton Pogačnik, posestnik in župan v Podnartu povodom neke razprodaje in stave, kako teče debel in kako suh človek, za spomenik in žrtve nabranih (prispevali z 2 K Lovro Rebolj, po 1 K pa Anton Pogačnik, Anton Pezdič, Fran Rožič, Ivan Markelj, Josip Benedik, Peter Markelj, Josip Benedik, Peter Markuta, Tomaž Fister, Miha Mohor in gospa Rebolj, drugi navzoči 1·22 K) 12·22 K, okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki za spomenik in v podporo žrtvam 50 K, „Obecní úřad král. věnneho města Nový Bydžov" pntom ljubljanskega župana za žrtve 50 K, Vera Kosova iz Petrograda potom ljubljanskega župana za žrtve in njihove rodbine 500 K, Iv. Kobi iz Malevasi pri Ljubljani nabrala za žrtve v gostilni pri „Ruskem caru" 5 K, Avguštin Zajec, restavrater v Ljubljani nabral v Beli cerkvi pri „Majzeljnu" 4 K in sam dodal 6 K, za spomenik in trpeče narodne mučenike 10 K. Skupaj 702·22 K. Vsem darovalcem najiskrenejša zahvala! — Posebno srčna zahvala se pa izreka vrli Slovenki Veri Kosovi, ki se je na daljnjem severu spomnila s tako izdatnim milodarom naših ubogih žrtev in njihovih bednih rodbin in občinskemu uradu kralj. češkega mesta Nový Bydžov, ki je s svojim darom dal viden izraz slovenski vzajemnosti. V Ljubljani, 15. okt. 1908. Dr. Alojzij Kokalj, s. r. blagajnik.

Listnica uredništva.

Dopisnikom iz Kamnika. Dopise, naj bodo še tako radikalni, radi sprejemamo in jih priobčujemo, tudi smo pripravljeni ožigosati vsakogar, naj bo Peter ali Pavel, ako se pregreši proti narodni stvari. Toda nekaj nam naj ne zamerijo: O stvari, ki razburja sedaj Kamničane, ne moremo sedaj ničesar pisati iz docela umljivih razlogov. Umevno je, da se potem tudi ne moremo dotikati oseb, ki so v kakršnikoli zvezi s to stvarjo, ker bi sicer morali razpravljati o stvari sami. Če bi pa to storili, bi takoj imeli na vratu tožbo. Tega pa nam nikdar ne bodo želeli naši dopisniki: Clara pacta, boni amici!

Avstrijska specijaliteta. Na želodcu bolehajočim ljudem priporočati je porabo pristnega „Mollovega Seidlitz-praška", ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec kropilno ter pospešuje prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 2 K. Po poštnem povzetji razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 35—14

Kašljajoče opozarjamo na inserat o Thymomel Scillae, preizkušenem izdelku, ki ga pogosto zapisujejo zdravniki.

Brez motečih postranskih učinkov neopazno milo odvajajoče sredstvo, ki tudi prebave ne pušča znemar, ampak jo pospešuje in jači — je namreč že več nego 40 let kot ljudsko in domače zdravilo povsod vrlo znani dr. Rose balzam za želodec iz lekarnice B. Fragner, c. kr dvorni dobavitelj. Dobiva se tudi po tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat. b

Edino čisten je samo
THIERRYJEV BALZAM
z zeleno NUNO kot varstveno znamko. Razpošiljam najmanj 12/2 ali 6/1 ali pat. potov. rodb. steklenico za 5 K. Zavojnina zastonj.
Thierryjevo centifolijsko mazilo
Razpošiljam najmanj 2 škatlji K 3·60 Zavojn. zastonj. Povsod priznani kot *najboljši domači zdravili* proti slabostim želodca, gorečici, krčem, poškodbam, *ranam* itd. — Naslov za naročitve in denarne nakaznice:
A. Thierry, lekarna pri angelu varhu v Pregradi pri Rogatcu. 1359—27
Zaloga v vseh lekarnah.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in zobna voda
ki utrdi dlesne in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.
Bi gorodnemu gospodu **M. Levstiku,** lekarnarju v Ljubljani.
Vaša izborna Melusine ustna in zobna voda je najboljše sredstvo zoper zobobol, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopleje priporočam. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobne vode.
Dovolim, da to javno oznanite, ker je res hvale vredno.
Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1905.
Dež. lekarna Mil. Leustika
v Ljubljani; Resijeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. 35 41

Zahvala.

Podpisani odbor za prireditev velikega ljudskega slavlja v korist ljubljanskim žrtvam i. t. d, katero se je vršilo pretečeno nedeljo v Lescah pri „Krištofu" si dovoljuje slavnemu občinstvu, osobito vsem cenjenim posetnikom za nepričakovani veliki obisk, tembolj za njih požrtvalnost najlepše zahvajevati. 3748

Posebno pa izrekamo še p. n. gospodu župniku Bercetu ter deželnemu poslancu in županu gospodu dr Vilfanu za pozdravni nagovor, slavnim sokolskim društvom, pevskemu društvu „Ljubljanski Zvon", katero nas je z izvajanjem pevskih točk naravnost očaralo; tamburaškemu zboru iz Breznice za precizno koncertovanje, skupnemu damskemu osobju ob neutrudljivem razpečevanju šopkov sreček in dr, potem vsem cenjenim darovalcem dobitkov in okraskov, sploh onim, ki so na katerikoli način k slavlju pripomogli, najlepšo zahvalo

Lesce, dne 15. vinotoka 1908.

Za odbor:
Pipp, t. č. tajnik. Žark, t. č. predsednik.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 17. oktobra 1908.

Termin

Pšenica za oktober . . .	za 50 kg K	11·96
Rž za oktober	za 50 kg K	9·75
Koruza za maj 1909 . .	za 50 kg K	7·45
Oves za oktober . . .	za 50 kg K	8·25

Efekten.
Nespremenjeno.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306. Srednji zračni tlak 736·9 mm.

Oktobra	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Vetrovi	Nebo
16	9. zv.	737·3	12·2	sl. svzh.	jasno
17.	7. zj.	738·2	5·9	„	megla
	2. pop.	737·6	19·8	sl. jjzahod	jasno

Srednja včerajšnja temperatura 11·2°, norm. 10·4. Padavina v 24 urah 0·0 mm

✝

Bolesti polni naznanjata **Klementina Tuschek** in **Terezija Mikusch** v svojem in v imenu vseh sorodnikov žalostno vest o smrti svoje iskreno ljubljene, nepozabne sestre, gospodične

Frančiške Pauer

ki je po kratkem, mučnem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, danes ob tri četrt na osem zjutraj blaženo zaspala v Gospodu

Pogreb se vrši v ponedeljek, dne 19. t. m. ob ½3. uri popoldne iz hiše žalosti Sv Petra cesta št. 22 na pokopališče k Sv. Krištofu, kjer se položi truplo drage pokojnice v rodbinsko rako k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v župnih cerkvah Sv. Petra in Marijinega oznanjenja.

Blaga pokojnica bodi priporočena v blag spomin vsem prijateljem in znancem. 3760

V Ljubljani 17. okt. 1908.

Absolvent trgovske akademije, zmožen češčine in nemščine, z večletno prakso, Čeh, kristjan, išče mesta

komptoarista,

fakturista ali **potnika.** Prijazne ponudbe na naslov: **Karel Křeček,** Skalice, Česká. 3749

Pozor, tamburaši!

Priporoča se novo izšle tamburaške šaljive skladbe (kupleti) za tamb. zbore kakor za poedinca s spremljevanjem klavirja za petje: **Hrvatski humorista,** zložil Carl Ormano, K 2·—. **Nije več u modi,** zložil V. G. Brož, K 2·—. **Cožot** (Dal. ital. ribič), zložil J. Bozzotti, 60 vin **Ta u zdravlje** (šaljivi Sriemac), zložil J Bozzotti, 60 vin. **Albumi za brač 1,** s podloženim besedilom pesmi, in to hrvatski, dalmat., bosanski, srbskl, slovenski in češki, vsi po 2 kroni. Nadalje se priporoča tamburaška zabavna knjižnica, in sicer: **Pero tamburica,** šaljiva igra, zložil A. Tomerlin, 60 vin. **Hipnotiriziran,** vesela igra D. Paulina, 60 vin. **Tajinstveni zvuci,** črtica iz tamburaškega življenja, zložil P. Matričević, 40 vin. **Osveta,** ljudska gluma v 4 dejanjih za petje in tamb., zložil A. Tomerlin, s partituro K 3·—. **Beseda** (češki salonski ples) tamb. partitura, zložil I. Macháč, K 4·— se dobi edino pri **Prvi slsački tvornici tambura J. Stjepušinu v Sisku.** 3756

Danes v soboto in jutri v nedeljo
v hotelu „ILIRIJA"
KONCERT
ljubljanskega seksteta na lok.
Začetek ob 8. Vstop prost.
Za obilen obisk se priporoča
3757 **Marija Novak**
hotelirka.

Gospodična

vešča slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, **želi vstopiti** v kako **pisarno** ali kot **blagajničarka** v kako trgovino. 3664—3

Naslov v uprav. „Slov. Naroda“.

Prodajalka

se sprejme takoj v trgovini D. Rovška v Kolodvorskih ulicah št. 35.

Gospodične, zmožne nekoliko italijanščine, imajo prednost. 3736

Naprodaj sta

dve hiši

Poizve se v hiši na **Trnovskem pristanu št. 14 v Ljubljani.** 2242—8

Obrtni prostori

pripravni za **gostilno** ali druge obrti, **se oddajo na Sv. Petra nasipu štev. 37.**

Več se izve pri gosp. **Martinšku ravnotam.** 3691—2

Trgovski sotrudnik

zmožen mešane ali manufakturne stroke, **želi premeniti** svojo sedanjo **službo** v mesto ali na deželo, toda le v **slovensko trgovino.** 3697—3

Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“ pod **„Svoji k svojim!“**

Iščem

kompanjona

za takoj. Mora biti mlada moč ter popolnoma izurjen v špecerijski trgovini.

Več pove **Elija Predovič, Ambrožev trg št. 7.** 3660—3

Tehnični pomočnik

popolnoma zmožen slovenščine in nemščine v besedi in pisavi in z lepo pisavo, **se takoj sprejme.** 3714—1

Inžen. hidrotekt

Konrad Lachnik

v Ljubljani, Beethovenove ulice 4.

V najem dajem za takoj lepo

prostorno klet

v Spod. Šiški. Ravnotam **razprodajam** različen **inventar** in **blago,** kakor **sode, kadi, rakijo, slivovko, brinjevec itd.** 3755—1

Karel Meglič

lastnik tvrdke Lavrenčič & Domicelj, Dunajska cesta št. 32.

Postranski zaslužek.

Zaradi razpošiljatve našega novega kataloga o urah, dragotinah in različnih gospodinjskih predmetih iščemo naslove oseb vseh stanov. Kdor nam pošlje 100 naslovov, dobi moderno, zlatoplatirano urno verižico ali prstan, za 500 naslovov uro na sidro z verižico zastonj in poštnine prosto. Vsak posamezni naslov na košček belega papirja v velikosti 6×10 cm razločno in primerno za odpošiljatev in naj obsega ime in priimek, opravilo, stanovališče, zadnjo pošto in deželo Vendar od enega kraja ne več nego 10 naslovov. Takoj po preizkušnji se honorar pošlje franko. 3728

Izvoz ur Jak. König, Dunaj VII/3.

Käthe voda za prsi.

Senzacionalno sredstvo v do sego čarobnih prsi. **Käthe voda za prsi** se rabi samo zunanje. Zajamčeno neškodljivo. **Steklenice po 3, 5 in 8 kron** poštnine prosto.

Diskretno pošilja po povzetju 2316—67

Käthe Menzel, Dunaj VII.

Mariahilferstrasse 120, II. St. T. 32.

Kranjske klobase

male vrste komad po 20 vinarjev
velike „ „ „ 40 „

ter lepo svežo

slanino (špeh)

priporoča tvrdka 3738—1

A. Anžič v Ljubljani.

Trgovci dobe popust!

Spreten krajevni agent

(Platzmeister)

vešč vse lesne stroke kakor tudi poslovanja pri žagah, zmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika kakor tudi pisave **si želi sedanjo službo premeniti.** 3719—1

Ponudbe na upravn. „Slov. Naroda“.

Gostilna

na Gorenjskem se da v najem.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3700—2

Kleparskega pomočnika

sprejme takoj v trajno delo

Franc Lončar

kleparski mojster in vpeljalec vodovodov v Spodnji Šiški št. 66. 3752—1

Učenca

za tiskarno

: sprejme takoj : 3754—1

L. Pevalek v Ljubljani.

Gramofon

še skoraj nov se prav ceno **proda.** Zelo pripraven za gostilničarje itd.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 3742—7

Lepa prilika! 3743—1

Dobro idoča

trgovina z galanterijskim blagom, igračami

in raznovrstnimi potrebščinami se takoj **proda.** Pisma naj se blagovolijo odpošiljati na upravništvo „Slov. Naroda“ pod **„Prihodnjost“.**

Odvetniška pisarna

dr. F. Brnčica in dr. M. Pretnerja

v Trstu, Via Nuova št. 13

sprejme izvežbanega

koncipijenta

ki ima vsaj nekoliko odvetniške prakse

Nastop: 1. decembra t. l. ali pozneje. Plača po pogodbi.

Koncipijenti, ki poznajo italijanščino, imajo prednost. 3753—1

Puške:

Lancaster od	**K**	**26·—**
Flobert „	**„**	**8·**
Pištole „	**„**	**1·50**
Samokresi „	**„**	**5·—**

naprej. Poprave ceno. Ilustrovan cenovnik franko. **F. Dušek, Opočno 76** ob državni železnici, **Češko.** 3615—2

Iščeta se za parno žago spreten, pošten in trezen

strojnik

zmožen slovenskega in hrvaškega jezika in

kurjač

Služba stalna. Vse drugo po dogovoru.

Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“ pod **„St. M.“** 3651—5

Prilika za nakup!

Prekrasna

žepna ura z verižico samo K 3·50.

30.000 komadov nakupljenih, zato razpošiljam prekrasno 36urno (ne 12 urno) Gloria srebrno remontoarko na sidro, švicarsko kolesje z lepo dolbenim okrovjem s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebreno verižico, natančno idočo za samo **3 K 50 vin.** Dalje ponujam pristno pozlačeno 36 urno remontoarko na sidro, veleprima švic. ura s pozlač. verižico za **5 kron.** 3letno pismeno jamstvo za vsako uro. Po povzetju razpošilja

S. KOHANE, Izvoz ur Krakov št. 358.

Nebroj zahvalnih pisem in nešteto ponaročb. Za neugajoče denar nazaj. 3721

Pravo surovo in kuhano

maslo

kg. po **2·70 K** se dobi pri **I. šiškenski mlekarni v Spodnji Šiški, Kolodvorska ulica št 159.** 3652 3

Hlapec

samec, **za prevažanje piva,** vajen konj in domačega dela, sredne starosti, pošten in trezen

dobi trajno službo na deželi

plača 70—80 kron na mesec brez hrane.

Ponudbe se naj pošiljajo na upravništvo „Slov. Naroda“ pod šifro **„pošten, priden“.** 3710—1

Št. 33275 3759

Razglas.

Podpisani mestni magistrat javno naznanja, da bode promet čez Št. Petrski most radi zamenjave mostnic od 19. do 24. t. m. zaprt.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 17. oktobra 1908.

NIGRIN

najboljše mazilo za čevlje

daje najlepši blesk in ohranja usnje stanovitno. NIGRIN je z zdravstvenega stališča toplo priporočati, ker NIGRIN usnja tudi ob neprestani rabi ne zapre neprodušno, torej ne zabranjuje izhlapevanja nog.

Naprodaj povsod. 3746—1

ST. FERNOLENDT, Dunaj,

c. in kr dvor. dobavitelj

Zastopnika išče

za Ljubljano

Photo-Compagnie

Dunaj, VIII. Buchfeldgasse 6/m

tvornica fotografiškega papirja

„Fidelio“ Rapid, (branovosrebrni papirji), plinova luč, nadomestilo za celoidin, P. o. P. papir za izkopiranje 3725

Specialitete barv za Rapid plinovo luč. 1

Slaščičarna

kavarna in pekarna

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

naznaja slavnemu občinstvu, da prevzame **vsa naročila,** spadajoča v to obrt, kot o priliki **svatovanj, ženitvanj, godovanj in o drugih društvenih priredbah.** — Naročila na deželo se natanko zvrše po naročilu. Nadalje priporočam svojo že znano **kavarno,** kjer se dobiva vsak čas **sveža kava, čaj, čokolada** in razna **vina,** kot **malaga, cipro, madeira,** pristni **pelinkovec** in razni **likerji.**

Pričakujoč mnogobrojni obisk, bilježim 3747—1

z odličnim spoštovanjem

Jakob Zalaznik.

Edina zaloga

izvirnih ameriških čevljev.

3737—1

Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani

poleg kavarne „pri Slonu“.

Pazite natančno na firmo.

2 čevljarska pomočnika

in sicer: 1 za fino in 1 za mešano delo, **sprejme takoj F. Kukman,** čevljarski mojster **na Dunajski cesti št. 14 v Ljubljani.** 3681—4

Vinske sode

nekaj skoro novih, dobrih in močnih, približno od 600 do 700 litrov,

proda po nizki ceni 2991 6

: FRAN CASCIO :

Šelenburgove ulice štev. 6.

Sprejme se takoj

izobražena, zgovorna **oseba** (moški ali ženska), ki agitira za konzumno društvo, dobrodelne namene, nabira naročnike in inserate za časnike in ima nekaj denarja kot jamščino.

Plača 50 do 100 K, po dokazani zmožnosti 100 do 200 K na mesec.

Enaka taka oseba se nastavi v vsakem političnem okraju.

Ponudbe pod naslovom **„stalna služba“** na upravništvo „Slov. Naroda“. 3661—3

Gostilniška koncesija

se odda takoj.

Izve se v kavarni **„Leon“, Stari trg št. 30 v Ljubljani.** 3659 3

Dvonadstropna hiša

z vrtom

na Cojzovi cesti št. 9 v Ljubljani se proda iz proste roke. 3701—3

Pojasnila daje **Franc Jonke v Ljubljani, Gradišče št. 3,** I. nadstr. od 1.—2. popoldne.

Zaloga karbida

v Ribnici 3618—3

100 kg 29 kron

franko kolodvor prejemnika.

JOS. ARKO

acetilenist in vodovodni istalater.

Opozorilo.

Ako bi kako zemljišče ali trgovino vsake vrste, hotel, vilo, gostilno, graščino, opekarnico, sanatorij itd. itd. v mestu ali na deželi **hitro** in **diskretno** radi **prodali** ali **kupili,** ako iščete **posojila** ali **soudeležbe,** obrnite se zaupno na

„Prvo zemljiščno upravo“

(Erste Realitäten-Verwaltung)

: Dunaj, VIII., Albertgasse 30. :

Prve vrste strogo reelno, kulantno, največje in strokovnjaško podjetje.

Zastopstva v vseh deželah Avstro-Ogrske in v sosednjih državah. Generalni zastopnik pride prihodnje dni semkaj. Ako želite njegovega neplačnega obiska zaradi pregledanja in dogovora, nam, prosimo takoj naznanite.

Največji promet s kupčijami med Dunajem in provinco. 3716

Uradno dovoljena

že 15 let obstoječa

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gosposke ulice št. 6 3722

priporoča in namešča le boljše

službe iskajoče vsake vrste

kakor privatno, trgovinsko in gostilniško osobje za Ljubljano in zunaj.

Potnina tukaj.

Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Zunanjim dopisom je priložiti znamko za odgovor.

Prosi se za natančni naslov.

Strojnik

se sprejme takoj pri **Petru Keršiču,** tovarna za vozove **v Spodnji Šiški pri Ljubljani** 3680 2

Olomuške kvarglje,

mehko, rumeno blago, dobavljajo brezkonkurenčno ceno **Bratje Leher, tvornica za kvarglje, Pečun, Ogrsko št. V.** Kora (Schock) stane 1 K, poštni zabojček K 3.30 Pošiljanje po povzetju ali Ia. reference. Ni zamenjavati z mlekarno v Pečuhu. 3693—2

Trgovci

ki si žele nabaviti lepe **nagrobne vence** po tovarniških cenah, naj pišejo pod naslovom **„Cenik“** na uprav. „Slov. Naroda“. 3672—3

Trgovski pomočnik

špecerijske, železninske in manufakturne stroke **išče službo** v kaki večji trgovini na deželi kot prva moč.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda.“ 3702—2

Izvrstno **belo** in **rdeče**

staro vino

ima še naprodaj Henrik Stanzer v Krškem. 3678—3

Lepo stanovanje

obstoječe iz **2 sob, kuhinje, jedilne shrambe** in drugih **pritiklin,** event. tudi **z vrtom, se odda za novembrov termin na Dolenjski cesti.**

Poizve se v **Wolfovih ulicah 12,** v pisarni na dvorišču. 3713—2

Kaj je na cenejša mast?

Ceres edina mast

Ni samo v ceni nižja nego vsaka druga mast,
ampak tudi izdatnejša.
Vzeti je 15 do 20% manj
nego presnega masla ali svinjske masti,
potem imajo jedila izvrsten okus.
Zahtevajte jedilno mast Ceres z velikonočnimi podobicami na ovitku.

Gospodična

stara 15—17 let, vešča slovenskega in nemškega jezika, z dobro ljudsko šolsko izobrazbo ter dobro domačo vzgojo, **se sprejme v trajno službo** pri **c. kr. poštnem uradu na Štajerskem.** Začetna plača po dogovoru.

Ponudbe, opremljene s prepisom zadnjega šolskega izpričevala je pošiljati pod **„c. kr. poštni urad“** na uprav. „Slov. Naroda“. 3694—2

Komptoarist

ali **knjigovodja,** kakor tudi

prodajalka

zmožna obeh deželnih jezikov, **se sprejmeta** v eno ljubljanskih trgovin.

Lastnoročno pisane ponudbe dosedanjega delovanja naj se pošljejo **na glavno pošto Ljubljana** pod šifro **„dobra moč“ do 20. oktobra 1908.** — Diskrecija častna. 3682—3

Trgovski pomočnik blagajničarka in učenec

ki dobi čez 3 mesece majhno plačo, **se sprejmejo** pri tvrdki **Oton Homan v Radovljici.** 3727—2

Ponudbam je priložiti prepise izpričeval in navesti, kdaj je mogoče nastopiti.

Prvi kranjski

uglaševalec klavirjev

G. F. Jurásek

Ljubljana, Sv. Petra cesta 62 a

I. nadstropje

uglašuje klavirje, kakor tudi prevzema popravila vseh sistemov klavirjev in **preglašuje brezplačno.** — Uglašuje tudi **„Glasbeni Matici“.** 3532—3

SODE

več vrst, velike in majhne, **proda Iv. Buggenig,** sodar **v Ljubljani, Cesta na Rudolfovo železnico št 5.**
3645—3

42

Ključavničarstvo

Ign. Fasching-a vdova

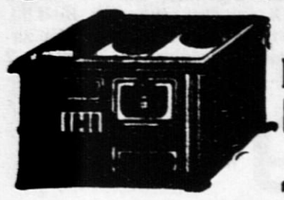

Poljanski nasip štev. 8.
Reichova hiša.

Izvrstno in solidno delo.

Cene zmerne. Popravila se točno izvršujejo.

Slovenci!

Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah edinole Ivan Kebrovo najboljše čistilo za čevlje in usnje à 24 vin.
2951 **v prid družbi sv. Cirila in Metoda.** 9

Vodovodi

kanalizacije, kopališke naprave

Inženir - hidrotekt 3664—102

Konrad Lachnik, Ljubljana

Beethovenove ulice štev. 4. Brzojavi: Lachnik-Ljubljana.

Projekti in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastonj).

Kako si upaš mi prinesti kaj drugega, nego preizkušeno dobri „Ottoman"-cigaretni papir ali stročnice.

IV 191 6

Občinski urad v Trbovljah razpisuje

službo občinskega redarja

z letno plačo **840 kron,** prostim stanovanjem in službeno obleko.

Popolnoma opremljene prošnje se naj pošiljajo na občinski urad Trbovlje

do 15. novembra 1908.

Dosluženi orožniki, ne čez 40 let stari, imajo prednost. 3741—1

Županstvo Trbovlje
dne 15. oktobra 1908.

Slovenska tvrdka čevljev

domačega in tovarniškega izdelka

MATEJ OBLAK

čevljarski mojster

Kongresni trg št. 6 Ljubljana Kongresni trg št. 6

3462—7 se slavnemu občinstvu priporoča.

Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo v lastni delavnici.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje **vsakovrstnih pušek** za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi **predeluje** stare samokresnice, sprejema vsakovrstna **popravila,** ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — **Ilustrovani cenik zastonj.**
46 42

Slavnemu občinstvu se prijazno priporoča

Alojzij Žvan

krojač v Ljubljani

Sodnijske ulice št. 4.

Naj ga gospodje blagovole s cenjenimi naročili podpirati, ker se bode potrudil z **dobrim blagom** in **krojem** ter **nizkimi cenami** vsakega zadovoljiti.

Z vsem spoštovanjem

3554—3 **Alojzij Žvan**
krojač.

I. Wanek

krznar in izdelovatelj čepic 3647—3

v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 21

priporoča sl. občinstvu svojo bogato zalogo najfinejših **kožuhovin, klobukov,** lastno izdelovanje **čepic** vseh vrst ter velika zaloga raznovrstnih **kož. Sl. vojaštvo** se opozarja na bogato izbiro **kap in vseh drugih vojaških potrebščin.**

Prevzema vsa v svojo stroko spadajoča popravila proti najnižji ceni ter kupuje **kože divjačine** po najvišjih dnevnih cenah.

Postrežba točna, cene solidne.

Seydlin

Najbolje za zobe.

O. kr. avstrijske **državne železnice.**

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. oktobra 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7·05 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., žčiTrst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrozjco, Celovec, Prago.

7·07 utraj. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9·26 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.

11·38 predpoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorico drž. žel., Trs drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.

1·05 popoldne. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3·45 popoldne. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel. Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

7·10 zvečer. Osebni vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7·35 zvečer. Osebni vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.

10·40 poneděl. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7·28 zjutraj. Osebni vlak v Kamnik.
2·05 popoldne. Osebni vlak v Kamnik.
7·10 zvečer. Osebni vlak v Kamnik
10·50 poneděl. Osebni vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

Prihod v Ljubljano juž. žel.:

6·56 zjutraj. Osebni vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta, Tržiča.

8·34 zjutraj. Osebni vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.

11·22 predpoldne. Osebni vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic, Tržiča.

2·32 popoldne. Osebni vlak iz Kočevja, Straže Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.

4·13 popoldne. Osebni vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel. Jesenic, Tržiča.

6·50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenic.

8·37 zvečer. Osebni vlak iz Kočevja, Straže-Toplic, Rudolfovega, Grosuplja.

8·45 zvečer. Osebni vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenic, Tržiča.

11·50 poneděl. Osebni vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano drž. kolodvor:

6·46 zjutraj. Osebni vlak iz Kamnika.
10·59 predpoldne. Osebni vlak iz Kamnika.
6·10 zvečer. Osebni vlak iz Kamnika.
9·59 poneděl. Osebni vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

(Odhodi in prihodi so označeni v srednjem evropejskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu

Ivan Jax in sin

v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17
priporočata svojo bogato zalogo
voznih koles.

108 40

Šivalni stroji

za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji ‚ADLER'.

Contrheuman

Besedna znamka za extractum hippocastani mentholosalicylatum

je pripraven za udrgnjenje, masiranje, za obkladke in eventualno za kopeli, kot bolečine tolažeče in bolečine olajšujoče sredstvo pri protinskih in nevralgičnih bolestih, dalje za odstranjenje neprijetnega čuvstva gomezenja pri ozeblinah, kot vsesavalno sredstvo pri oteklih členkih in za obnovitev premičnosti členkov. 3840—2

Lonček 1 krono.

Za K 1·50 naprej pošljemo 1 lonček
» » 5·— » » 5 lončkov
» » 9·— » » 10 »
poštn. prosto.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. Fragnerja lekarni

c. kr. dv. dobav., **Praga III., št. 203.**

Pazite na ime izdelka in izdelovalca!

ZALOGE V LEKARNAH.

Tvrdka ustanovljena l. 1858. Telefona za Dunaj št. 350 in št. 20585.

Veletržec z vinom

A. KAJFEŽ, Kočevje.

Filijalke:

LJUBLJANA, (prodaja na debelo). 1099-31
DUNAJ I., Hohermarkt št. 3. (restavracija).
DUNAJ XVI., Sechshaus, Vladukt štev. 1 (restavracija).
DUNAJ XV., Mariahilfergürtel 33 (prodaja na debelo).

Proda se:

6 stolov jedilne sobe, **1 častniški dežni plašč** in **1 uradniški plašč.** Ogleda se lahko od 2.—4. ure popoldne.

Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda." 3707—2

Kdor hoče ceno

žganje

brez žgalnega kotla

naj kupi pri
Radovanu Popoviću, trgovcu
iz Novega Sada

knjigo,

iz katere se nauči, kako se dela žganje in manipulira z vinom; cena je **6 K.** Istotako prodaja za napravljanje žganja potrebni materijal s praškom. Cena za 100 lit. je **8 K.**
3136—7

Podružnica v Spljetu. **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani** **Podružnica v Celovcu.**

Del. glavnica K 2,000.000. **Stritarjeve ulice štev. 2.** **Rezervni fond K 200.000.**

sprejema **vloge na knjižice in na tekoči račun** ter jih obrestuje **od dne vloge po**

4 1/2 %

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

priporoča svoje **Specialiteta:**

izborno pivo. Črno pivo „Salvator".

Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon štev. 187. 757—34

Pošiljatve na dom sprejema restavrater gosp. F. Križnik „Narodni dom", Ljubljana. (Štev. telefona 82.)

...P. Zajec Ljubljana Stari trg 26

priporoča svoj dobro urejeni :: optični zavod :: kakor razna očala, ščipalce daljnogledе toplomerje, zrakomerje itd. — Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. 42

Velika zaloga raznih **žepnih in stenskih ur** zlatnine in srebrnine.

...niki za optično blago in separatni ceniki ur in zlatnine se razpošiljajo franko.

Izdelane postelje

iz rdečega posteljnega inleta. Prav dobro napolnjeno! Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10·—, K 12·—, K 15·— in K 18·— 2 metra dolga, 140 cm široka K 14·—, K 16·—, K 18·—, K 21·—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3.—, K 3·50 in K 4·—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4·50 in K 5·—. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. 3 delni modroci iz dlake za 1 posteljo K 27·—, boljši K 33·—. Pošilja se poštnine prosto po povzetju od K 10· naprej. Zamenja ali nazaj se vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobes 913.

3418 pri **Plznju na Češkem.** 4

Sprejemanje učenk

v od c. kr. dež. vlade dovoljeno šolo

za krojno risanje in izdelovanje oblek

3735—1 **se vrši s 1. septembrom 1908.**

Marija Nachtigall-Slavčeva, Knaflove ulice št. 5.

Istotam se sprejmejo gospice z dežele na stanovanje in hrano.

Babica Ana Trtnik roj. Kapele

ki je bila tekom 12 let v službi kot šolska babica pod vodstvom g. prof. dr. Valente, naznanja, da stanuje sedaj na 3739—1

Poljanski cesti štev. 9

in se priporoča velecenjenim rodbinam, zagotavljajoč vsekdar najskrbnejšo postrežbo.

Pišite po vzorce!

BARHENTOV, FLANEL, MODNEGA BLAGA

platna, damasta, kanafasa itd., vse novo, ki jih franko pošilja znamenita uvozna tvrdka

V J. Havlíček a br. Podebrady (Kraljevina Češka.)

311—2

Zavoj s 40 m raznih ostankov pralnega blaga letnega in zimskega pošiljam za **18 kron franko** po povzetju.

Novost!

Zastonj in poštnine prosto naročajte moj novi veliki

cenik s koledarjem

za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.

FR. ČUDEN urar in trgovec v Ljubljani.

1406—55

Dežni plašči

(pelerine) so cenejši!

2500 komadov od 5 kron naprej.

Največja zaloga **oblek, površnikov in zimskih sukenj** za gospode, dečke i otroke po čudovito znižanih cenah!

Še vedno prihaja **sveža konfekcija** za dame in deklice v najmodernejši fazoni.

„Angleško skladišče oblek"

O. Bernatovič v Ljubljani, Mestni trg štev. 5.

1002—172

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8

priporoča v **lastni šivalnici** izdelano

perilo

za otroke, gospe in gospode.

Za **izdelovanje perila** doma priporoča svojo bogato zalogo **platna** in **šifona** v vseh širinah in kakovostih, **švicarsko vezenje, prte** in **prtiče, brisalke** itd. 3317 10

Kakor znano le dobro blago in zelo zanesljive cene.

Naročila za venkaj točno in zanesljivo.

Razglas.

Dne 20. oktobra 1908 ob polu 10. uri dopoldne

vršila se bode **pri farovžu v Št. Vidu nad Ljubljano**

javna prostovoljna sodna prodaja

v zapuščino po zamrlem župniku **g. Gregorju Malovrhu** spadajoče **goveje živine, konj, prašičev, gospodarskega orodja, raznih vozov, gnoja, drv, stelje, sena in slame.**

Skupilo se takoj sodnemu komisarju plača in stvari odstranijo.

V Ljubljani, dne 15. oktobra 1908. 3729

Ivan Plantan

c. kr. notar kot sodni komisar.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.

Specialna tvornica za gorilne motorje.

Originalni motorji „Otto" v zvezi 3718 1

z napravo za sesalni plin

za kurjenje z rjavim premogom, fužinskim ali plinovim koksom, kanmazitom ali ogljem.

Gospodarsko najbolj primerna obratna moč novega časa!

Originalni motorji „Otto" za svetilni plin, bencin, bencol, petrolin, karbonol.

Svetovnoslavni zaradi preproste in solidne sestave.

Vsa pojasnila in cenike daje brezplačno tvrdka **D. S. Fakin** kot zastopnica za Kranjsko **Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. telef. 73.**

Ženitna ponudba.

30 letni uradnik v neposredni bližini Trsta, z letno plačo nad 2500 K in pravico do penzije, se želi radi pomanjkanja znanja seznaniti v svrho ženitve s poštenim slovenskim dekletom z doto ali brez dote.

Le resne ponudbe s sliko ali brez nje je poslati na naslov **„Nada", Trst, poste centrale.**

3740 1

Naznanilo.

Vljudno si dovoljujem slavnemu slovenskemu občinstvu naznanjati, da sem dospel v Ljubljano in da bodem v kratkem pričel s

plesnimi kurzi.

Priporočam pred vsem svoj strokovni plesni kurs za gospodične in gospode boljših slovenskih rodbin, ki se bo vršil v **dvorani hôtela pri „Maliču" vsak ponedeljek in petek od 8. do 10. zvečer.**

Učil bodem razen starih plesov moderne francoske in ameriške plese ter slovanski ples »beseda« in druge. — Posebna skrb mi bode letos naučiti francosko četvorko s svojimi koreografično originalnimi koraki. — Posebne ure tudi na domu in vsako uro.

Govori se lahko z menoj v sobi št. 3, I. nadstropje hôtela pri Maliču od 11.—12. dop. in 2.—4. popoldne.

Zanašam se, da mi je ohranjeno ono zaupanje, katero sem od slavnega slovenskega občinstva do sedaj imel in

znamenjam z odličnim spoštovanjem 3688—3

avtorizirani plesni učitelj Giulio Morterra.

Voda, zrak in luč.

Pomen teh treh elementov je gotovo dandanes že znan vsakomur, prav posebno pa še na torišču zdravilstva, kjer odlično koristijo v obliki masaže, kopeli itd. v slučajih, kjer zdravila koristijo le še malo.

Poslednja leta se je pa tem pomembnim zdravilnim faktorjem pridružil še mnogo važnejnejši element, **elektricieta,** katere pomembnost na različnih toriščih industrije obožujejo. **Fenomenalne učinke električnega toka si je tudi zdravilska umetnost obrnila v prid in v skoro vseh slučajih, kjer celo voda, zrak in luč ne morejo več mnogo opraviti, se uporablja to sredstvo s presenetljivim uspehom.** 3734

Vsak bolnik naj bi vedel o eksistenci tega pomembnega zdravilnega faktorja, mi pa smo si zaradi tega stavili nalogo, da ta zdravilni način v obliki knjižice razširimo med vse sloje občinstva. Vsak bolnik, posebno taki, ki jih muči **nervoznost, nevrastenija, bolečine v hrbtu in v glavi, žeđene in črevesne neprilike, slabost srca, ohromelosti in oslabelosti vseh vrst, menstruacijske težkoče, bolezni maternice itd.,** naj torej nemudoma pišejo po to zanimivo in s premnogimi zdravniškimi nasveti opremljeno knjigo, v kar zadostuje, da spodnji kupon z imenom in natančnim naslovom pošljejo na nas, nakar takoj dopošljemo našo 64 strani obsežno, ilustrovano

brezplačno knjigo

razpravo o moderni elektroterapiji.

pod zaprto kuverto **gratis** in **franko.**

Elektroterapevtiška ordinacija, Dunaj I., Schwangasse 1 s/2 I. nadstr.

Izrežite:

Kupon za brezplačno knjigo. 17./X. 1908.

Elektroterapevtiška ordinacija na Dunaju I., Schwangasse 1, s/2 I.,

Prosim, pošljite mi knjigo **„Razprava o moderni elektroterapiji"** gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime: .....

Naslov: .....

Zahvalno pismo.

Gospod **Silvester Zenz, Mödling, Babengerstr. 9,** nam piše: S tem Vam naznanjam, cenjeni gospod doktor, da je razburjenje popolnoma prenehalo, spanje in telesno odvajanje je zopet dobro, da se danes čutim že skoro popolnoma dobrega. Ne morem se Vam, velečastiti gospod doktor, dovolj zahvaliti in sem Vam, odkrito priznano, jako hvaležen, kar bodem tudi dejansko pokazal z živahnim priporočanjem pri meni znanih bolnikih. Tudi prav rad sotrpinom dajem vsakršna pojasnila.

Zahtevajte zastonj

in franko moj veliki, bogato ilustrovani **katalog** s preko 3000 slikami vseh vrst nikljastih, srebrnih in zlatih ur, dalje vseh vrst solidne zlatnine in srebrnine, glasbil jeklenega in usnjatega blaga, kadilnih priprav itd. po izvirnih tvorniških cenah 3705 2

Nikljasta ura remontoarka	K 3·50
Sistem Roskopf pat.	„ 4·—
Švicarska izvirna Roskopf pat	„ 5·—
Registr. Adler Roskopf nikljasta remontoarka na sidro	„ 7·—
Goldinasta remontoarka s kolesjem „Luna" in dvojnimi pokrovci	„ 9·—
Srebrna remontoarka s kolesjem „Gloria" odprto	„ 8·40
Srebrna remontoarka z dvojnimi pokrovci	„ 12·50
Srebrna oklopna verižica z obročkom na vzmet, 15 gr teže	„ 2·60

Ruska tulska nikljasta remontoarka s kolesjem „Luna" K 10·50, ura s kukavico K 8·50, budilnica K 2·90, kuhinjska ura K 3·—. Schwarzwaldska ura K 2·50.

Za vsako uro 3 leta pismenega jamstva. — Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Prva tvornica za ure **Ivan Konrad,** c. kr. dvorni dobavitelj, Most št. 667, Češko.

Op. št. A 101/8 / 6 3717

Oklic,

s katerim se sklicujejo zapuščinski upniki.

K c. kr. okrajnemu sodišču v Logatcu odd. I.

naj vsi tisti, katerim gre kot upnikom kaka terjatev do zapuščine dne 26. septembra 1908 **umrlega Janeza Hladnika iz Dol. Logatca,** zapustivšega oporoko pridejo zaradi napovedi in dokaza svojih zahtev **dne 19. novembra 1908 dopoldne ob 9 uri,** ali pa naj do tega časa vlože pismeno svojo prošnjo, ker ne bi sicer imeli upniki do te zapuščine, če bi vsled plačila napovedanih terjatev pošla, nikake nadaljne pravice, razen v kolikor jim pristoja kaka zastavna pravica.

C. kr. okrajno sodišče v Logatcu

oddelek I. dne 12. oktobra 1908.

Anton Krejči

Ljubljana, Wolfove ulice št. 5

priporoča svojo bogato **zalogo najmodernejših, najfinejših**

kožuhovin, klobukov in čepic

Prevzema tudi vsa v to vrsto spadajoča **popravila** proti najnižji ceni. Kupuje tudi vsakovrstne **kože divjačine** in jih najbolje plačuje. 3

3516

∴ Blago in cene solidne. ∴

Oklic.

V nedeljo, dne 25. oktobra t. l. popoldan

se bodo v imenu **A. Globočnikovih dedičev iz Stražišča** razprodajale na

prostovoljni javni dražbi

v Stražišču pri Kranju po kosih **njive** in **šestero hišnih poslopij z vrti,**

dne 8. novembra t. l.

pa **gozdi,** ležeči v kat. obč. Stražišče, v Drulovki, Besnici in Bitnju in **dva travnika.**

Lega zemljišč je ugodna, polje in travniki so dobro obdelani in plodoviti.

Razprodaja se prične 25. oktobra ob **eni** popoldan na licu mesta v Stražišču pri Kranju, dne 8. novembra ob isti uri pa na Gašteju v gostilni Luka Šmida. 3744 i

Pogoji in površina zemljišč so na vpogled pri lastniku v Stražišču hiš. št. 96 in v občinski pisarni v Kranju.

Stanovanje s hrano

išče samski gospod.

Blagohotne ponudbe pod **„mlajši uradnik“** na upravništo „Slovenskega Naroda“. 3699—2

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivega, puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 h; polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivega 6 K, 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. Kdor vzame 5 kg, dobi franko. 2743—7

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napolnjen z novim, sivim jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar.

S. Benisch, Deschenitz, št. 767, Šumava na Češkem. — Cenovnik zastonj in franko.

BYROLIN

1980—21

crème, milo, puder, neprekosljivo in neutrpljivo proti **raskavi koži, prijajem,** lahkim ranam na koži, opeklinam, **ranam, odrgnjenju nog,** zaradi **napora od športa,** vročine, prahu, potu itd. nastalim kožnim bolečinam Zobna pasta **Byroderma,** neutrpljiva za lepoto. Izpričevala prvih zdravniških kapacitet. **V lekarnah, drogerijah in parfurmerijah.**

Predstave ob delavnikih:
ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri
Ob nedeljah in praznikih:
ob 10. in 11. uri dopoldne in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8 in 9. uri popoldne.
Vsako soboto in sredo nov program
Slike se dobivajo samo iz prve svetovne pariške tvornice **Pathé Frères.**

Prvi

Kinematograf Pathé

prej „EDISON“

Dunajska cesta, nasproti kavarne „Evropa“.

Cene prostorom:
I. prostor **60** vin., II. prostor **40** vin.: I. prostor otroci **40** vin., II. prostor otroci in vojaki do narednika **20** vin.
Vsak četrtek in soboto
od 3. do 6. ure predstave za učence po znižani ceni. I. prostor **20** vin II. prostor **10** vin. 3723

Sesalke

vinske, vodnjaške, stavbne parne itd. 3706

gasilske brizgalnice

in oprava; vrtne brizgalnice.

Cevi.

Tehniške potrebščine
Olje, gonilni jermeni.
Inženirski nasveti in preračuni radovoljno zastonj.

K. Řezáč a spol.

Tvorniška zaloga:
Praga II., Vladislavová ulica 2 ogel ulice Charvátové, Češko.

Trgovsko-obrtna zadruga v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

Zadružni prostori: Sodnijske ulice štev. 3, v hiši dr. Pirca:

Sprejema: vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga **po 4½%**; rentni davek plača banka sama.
Sprejema: vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico.
Daje posojila: proti menici, na vrednostne papirje, na zadružne deleže, na blago, na knjižne terjatve, na hipoteke.
Eskomptira trgovske menice.
Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča.
Izdaja nakaznice. 3415—9

Vsa pojasnila se dobijo bodisi ustmeno ali pismeno v zadružni pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldan od 9. do 12. ure, popoldan od 3. do 5. ure.

Ob topli peči v pozimskem času

se prav posebno zbudi hrepenenje po glasbi. Ne samo užitek nam pripravi ampak tudi resnično umetniško klavirsko glasbo proizvaja

Hupfeldov Phonola-Piano

z umetniškimi notnimi zvitki. Skoro vsi prvi umetniki sveta so v umetniških zvitkih ovekovečili svojo igro in označili Phonola za najpopolnejšo stvar. Naša nova

iznajdba Solodant

za samotvorno povzdignenje melodije tudi med kakim akordom vmes povzdiguje užitek igranja na Phonoli že od prvega dne.

Brošura in prospekt o Solodantu brezplačno.

Ludvik Hupfeld, d. d., Dunaj VI. Mariahilferstrasse št. 5/7.

Generalna reprezentanca za klavirje Grotrian-Steinweg.
Bogata zaloga najpopolnejših pianov, klavirjev in harmonijev po vseh cenah naprodaj in naposodo. 3704—1

Slavnemu občinstvu se vljudno priporoča

Matija Deržaj

krojač

na Marije Terezije cesti 6 v Ljubljani.

Izdeluje

civilne obleke

in

uniforme.

Točna postrežba. Cene solidne.

Z vsem spoštovanjem

Matija Deržaj
krojač.

3724—2

Št. 334/pr. 3758—1

Razpis službe.

Pri **magistratu deželnega stolnega mesta Ljubljane** se razpisuje

služba tržnega nadzornika

s prejemki IX. (odnosno VIII.) činovnega razreda magistratnih uradnikov to je letno plačo K 2800·—, dejalnostno doklado K 500·— in štirimi v pokojnino vštevnimi petletnicami à K 200·— ter s pravico do napredovanja v VIII. činovni razred magistratnih uradnikov (odnosno z letno plačo K 3600·—, dejalnostno doklado K 600·— in štirimi v pokojnino vštevnimi petletnicami à K 400·—.

Službo se ima nastopiti dne 1. januarja 1909.

Od reflektantov na službo tržnega nadzornika se zahteva, da so dovršili živinozdravniške študije in da so teoretično in praktično vešči poznavanja in preiskavanja živil.

Prosilcem za razpisano službo je vložiti s potrebnimi dokazili opremljene prošnje najkasneje

do 15. novembra 1908

pri predsedstvu mestnega magistrata, ker se pozneje došle prošnje ne bo vpoštevale.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 15. oktobra 1908.

Edina slovenska banka na Kranjskem.

„Ljubljanska kreditna banka“

v Ljubljani, Stritarjeve ulice štev. 2.

Delniška glavnica: K 3,000.000. Rezervni zaklad: K 250.000.

Promet v letu 1907: 612 milijonov kron.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge pa do dne dviga po

4½%

Otvarja tekoči račun, daje posojila na menice, vrednostne papirje, kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, srečkalnih promes in valut (amerikanske dolarje). Izvršuje nakazila v Ameriko pod najugodnejšimi pogoji. Dovoljuje stavbne kredite itd.

Pojasnila daje ustmeno ali pismeno.

3745 1

Podružnice: Spljet, Celovec in Trst.

SVETOVNOSLAVNI

FERNET-BRANCA

298 - 141

tvrdke **FRATELLI BRANCA v MILANU**

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU

JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENČICA NA SVETU!

Neutrpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo linilju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Veletrgovina z vinom

Braća Lučić-Roki

3595—4 Vis (Dalmacija)

priporoča gospodom trgovcem, da prej nego se oskrbe z vinom, ne pozabijo, obrniti se nanjo, ki je pripravljena tudi posredovati za nabavo našega

najglasovitejšega dalmatinskega vina

OPOLA in BELEGA.

Pozor, trgovci!

Edino na izvoru kupljenemu vinu je zajamčena naravnost.

Vzorci na zahtevo.

M. DRENIK

Kongresni trg. 3453—4

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materijala. Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj, predtiskarija itd. Velika zaloga telovadske obleke!

Zaloga pohištva

v ljubljanskem „Kolizeju" na Marije Terezije cesti štev. 11

Puc & Komp.

dobavlja kompletne sobne oprave. Vedno velika izbira. Tapetniško blago in železno pohištvo. Lastne delavnice. 2825 19

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah. 2095 20

H. Suttner

urar in trgovec z zlatnino in srebrnino

Mestni trg, nasproti rotovža **Ljubljana** Mestni trg, nasproti rotovža

priporoča

svojo veliko zalogo vseh prvih in najboljših vrst pravih švicarskih :: zlatih in srebrnih :: žepnih ur najboljslovečih znamk Schaffhausen, Glashütte, Omega, Bilodes, Urania, Roskopf itd., zlatih in srebrnih verižic, obeskov, okraskov, zaponk, uhanov in prstanov z navadnimi in briljantnimi kamni; pristno srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov ter drugih predmetov iz kina srebra.

Vedno največja izbira najnovejših **salonskih ur,** ter specialitete **stenskih ur s kukavico, budilk** in drugih. 3549 4

Zahtevajte moj veliki cenik, ki ga tudi po pošti pošljem zastonj in poštnine prosto.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!

Slovenci, pozor!

pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobnih vencev

1 m 3600—4

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Veliko zalogo

gramofonov in plošč

tudi s slovenskimi komadi;

plošče od **K 1·80** naprej priporoča

FR. P. ZAJEC, urar

2291 Ljubljana, Stari trg 26. 32

Svoji k svojim!

3527—3

Lud. Černe

zlatar, trgovec z urami

ter zaprisežen sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfove ulice 3.

Izborna zaloga

briljantnega blaga, zlatnine, srebrnine in raznih ur.

Lastna delavnica

za popravila in nova dela.

Cene najnižje. Solidna postrežba.

Svoji k svojim!

Umetni in trg. vrtnar

Ivan Bizovičar

Ljubljana

Kolezijske ulice 16

1279 se priporoča za 28

nasaditev vrtov, parkov in **balkonov. — Velika izbira cvetočih** in **listnatih rastlin, vrtnic, prezimujočih cvetlic** (perene), **krasna cvetlična grmovja, konifere, cvetlice za okna** in **balkone.**

Izvršuje **šopke, vence** in **buketa** za razne prilike.

Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.

Trgovina s cvetlicami itd.

Naročila na deželo hitro in vestno.

Vaš želodec

prebavlja slabo, ne počutite se dobro. 2

kakor bi ne bil takisto važen kakor drugi organi. In vendar, ako želodec ne prebavlja, onemore delavnost vsega telesa. Preizkušeno, iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno napravljeno, tek zbujajoče in prebavljenje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane nasledke nezmernosti, slabe diete, prehlajenja, vednega sedenja in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je *dr. Rose balzam za želodec* iz lekarne B. FRAGNERJA v PRAGI

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-ja v Pragi,

c. in kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu"

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K.

Proti vpošiljatvi K 1·50 se pošlje mala steklenica in za K 2·80 velika steklenica, za K 4·70 2 veliki steklenici, za K 8·— 4 velike steklenice, za K 22·— 14 velikih steklenic poštnine prosto na vse postaje avstro-ogrske monarhije.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.

3338—2 I

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priposnano izvrsten **Portland-cement** v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljujoči** dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno **apno.**

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najsiovitejših tvrdk so na razpolaganje

Centralni urad: 2887 9

Dunaj, I., Maximilianstrasse 8.

JAKOB ŠIMENC

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Gradišče št. 14 in Simon Gregorčičeve ulice št. 3

priporoča slovenskemu občinstvu svojo

veliko zalogo cvetlic in rastlin, palm i. t. d.

Izdelujem tudi lepe vence in šopke in sploh vsa v to stroko spadajoča :: :: dela :: :: Vnanja naročila točno in solidno :: :: Cene nizke. :: ::

Brzojavna naročila pod naslovom: 3504—6

Jakob Šimenc, Ljubljana.

Gričar & Mejač

Zaloga zgotovljenih oblek za gospode in dečke. Konfekcija za dame in deklice.

Ljubljana

Prešernove ulice št. 9.

Pozor! Slovenske dame! Pozor!

Elegantne klobuke

za dame in za otroke

2321 10 priporoča

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg št. 21

modna trgovina ter salon za damske klobuke.

∴ ∴ **Filijalka v Kranju, Glavni trg.** ∴ ∴

A. Hermann veležganjarna za

slivovko

in tropinovec v Varaždinu, Hrvatsko

priporoča **svoje specijalitete** v dvojno žgani naravni slivovki, tropinovcu in drožniku po prav nizkih cenah. Večje množine slivovke se lahko v žganjarni pod lastnim nadzorstvom žgejo in prevzamejo.

Radi posebne ponudbe blagovoli naj se obrniti ali na **žganjarno v Varaždinu** ali pa na 3445—1

glavnega zastopnika za Kranjsko **Jos. Zidarja v Ljubljani.**

Za jesensko in zimsko sezono! Mestni trg št. 14.

G. ČADEŽ

Za jesensko in zimsko sezono! Mestni trg št. 14. 3537-3

priporoča v veliki izbiri **moderne mehke in trde angleške, dunajske, plišaste** in vsakovrstne druge **klobuke,** kakor tudi **moško perilo, rokavice** itd. **po starih cenah.** ☛ Prekupci imajo popust.

Slavnemu občinstvu in drugim korporacijam v mestu in na deželi se priporoča domača 3521—5

stavbna tvrdka
Ivan Ogrin
v Ljubljani, Karlovska cesta št. 5.

Modna trgovina J. KOSTEVC
Ljubljana .·. Sv. Petra cesta št. 4 .·. Ljubljana

Vljudno naznanjam p. n. občinstvu, da sem izdatno povečal svojo manufakturno trgovino pod zgorajšnjo tvrdko na istem prostoru ter tudi popolnil svojo zalogo z najnovejšim blagom, kar mi jamči, da bodem v bodoče svojim čast. odjemalcem še točneje zamogel postreči.

Opirajo se na svojo dosedanjo solidnost in točnost, se nadejam in prosim iste blagonaklonjenosti, katero opravičiti se bodem vestno potrudil.

Z odličnim spoštovanjem **J. Kostevc.**

3315 5

Redka prilika.

Ker se mi je posrečilo prevzeti neko zamujeno pošiljatev velikanske partije površnikov proti neprimerno nizki ceni in mi nedostaja prostora, oddam

fine površnike za gospode po 20 K,
fine površnike za dečke po 12 K.

Površniki so v izložbah razstavljeni.

Zaloga oblek A. KUNC
Ljubljana, pod Narodno kavarno. 858—68

! ✻ Slovenci Slovencem ✻ !
Zelo važno za trgovce in obrtnike

Cene brez konkurence!

Ker imam še precejšnjo zalogo
reklamnih koledarjev za leto 1909
in je sedaj skrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, **zahtevajte vzorce** katere radevolje pošiljam na ogled.

Cene so brez konkurence
tako da mi je mogoče s tiskom in blokom vred oddajati
komad po 15 vin.

Vsem Slovencem se priporoča
Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11.

Na debelo in drobno!

Podpirajmo se medsebojno! V slogi je moč!

37:6—1

Fotografski umetni zavod
Avg. Berthold
Ljubljana, Sodnijske ulice štev. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: reproduciranje, povečavanje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

3563—4

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 12·—, belega, jako mehkega skubljenega K 18·—, K 24·—, snežno belega, mehkega, skubljenega K 30·—, K 36·—. Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobes 35. pri **Plznu na Češkem.** 3424 4

Pozor! Pozor!

Krasne
BLUZE 93

največja izbera v **svili** in drugem :-: modnem blagu tudi po meri. :-:

Vsakovrstna krila, perilo in otročje oblekce

priporoča po **najnižjih cenah**
M. KRISTOFIČ
por. Bučar
STARI TRG št. 28.

Pozor! Pozor!

Ant. Bajec
nmetni in trg. vrtnar
v Ljubljani
Karlovska cesta štev. 2.

Največja izbira vsakovrstnih **sadik, listne** in **cvetoče rastline, vrtnice, zimotrajne cvetlice** (perene), **lepo cvetoča grmovja,** različne **konifere** (ciprese), velika izbira lepih **rastlin za balkone in okna.**

Priporoča se **za nasaditve parkov in vrtov. — Trgovina s cvetlicami.**

Izvrševanje šopkov, vencev i. t. d.

Okusno delo in zmerne cene. 42

:: :: **Zunanja naročila točno.** :: ::

Priljetnomili
—okus—
vrlo preizkušenega, zdravniško toplo priporočenega, kašelj blažečega in uničujočega, težko sapo odstranjujočega in nje pogostost zmanjšujočega sredstva 3

Thymomel Scillae

omogočuje porabo tudi pri majnih otrokih.

☞ **Prosim, vprašajte zdravnika.** ☜

Steklenica **2·20 K,** po pošti frako, če se pošlje denar naprej **2·90 K.** 3 stekl., če se pošlje denar naprej **7 K.** 10 steklenic, če se pošlje denar napre **20 K.**

Izdelovanje in glavjna zaloga
B. FRAGNERJEVA LEKARNA
8539 c. in kr. dvorni dobavitelj. 3
Praga III., štev. 203.
Dobiva se po skoro vseh lekarnah.

Pazite na ime izdelka, izdelovalca in varstveno znamko.

☞ Zalogatnik c. kr. avstrijskih državnih uredников. ☜

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izberi priporoča

IVAN SOKLIČ.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Veletrgovina z železom
„Merkur“ 3599 4
Peter Majdič v Celju
se priporoča cenjenim odjemalcem.

MOËT & CHANDON

C. IN KR. DVORNA IN KOMORNA DOBAVITELJA

KRALJ ANGL. DVORNA DOBAVITELJA

V EPERNAJU USTANOVLJENE 1743

NAJFINEJŠI ŠAMPANJEC

FRANCOSKI IZDELEK.

Generalni reprezentant: J. WEIDMAN · DUNAJ · III.

Češko
(ne nemško)
budjeviško svetlo pivo
in
temni granat
prodaja
v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
glavna zaloga za Kranjsko
v Ljubljani, Sv. Petra cesta štev. 26,
kjer bomo ustanovili tudi
Češko budjeviško pivnico
kakor že pred več leti jako renomirano **pivnico v Zagrebu.** 3671—3

Izdajatelj in odgovorni urednik Rasto Pustoslemšek.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.